

Voortgangsrapportage veiligheid 2022

Onderzoek & Statistiek
Februari 2023

Samenvatting

Elke twee jaar verschijnt er in de gemeente 's-Hertogenbosch de veiligheidsmonitor. Ook in de 'tussenjaren' is er behoefte aan monitoring. Daarom verschijnt er over de even jaren een voortgangsrapportage veiligheid. Deze gaat voornamelijk in op de geregistreeerde misdrijven en incidenten volgens politiestatistieken. De leidraad voor de voortgangsrapportage veiligheid is het Integraal Veiligheidsplan (IVP). In het IVP staan de hoofdlijnen van het gemeentelijk veiligheidsbeleid beschreven. In de periode 2019-2022 waren er vier belangrijke prioriteiten genoemd:

1. Veilige en leefbare wijken en buurten
2. Veilig uitgaan en veilige evenementen
3. Problematische jeugd en jeugdgroepen
4. Ondermijning

Op 5 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 vastgesteld. Hierin zijn de nieuwe prioriteiten voor de komende vier jaar vastgesteld: ondermijning, maatschappelijke onrust en digitale veiligheid. Monitoring zal op dezelfde manier plaats gaan vinden; via de veiligheidsmonitor en tweejaarlijkse voortgangsrapportage. Daarin worden naast de prioriteiten ook de indicatoren die de veilige basis monitoren meegenomen.

Veiligheidsplannen

In het IVP 2019-2022 en de Begroting 2022 zijn doelstellingen geformuleerd met betrekking tot een groot aantal veiligheidsthema's. Deze doelstellingen moesten gerealiseerd zijn in 2022.

Doelstellingen

Op de volgende pagina staat een overzicht met de *objectieve* doelstellingen uit het IVP en de Begroting. Hierin is in één oogopslag te zien:

1. De doelstelling voor 2022
2. De waarde van de nulmeting (2017)¹
3. De waarde van 2019
4. De waarde van 2022
5. Is de doelstelling in 2022 gehaald?
 - ✓ Voldoet aan de doelstelling
 - ✗ Voldoet niet aan de doelstelling

Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en prioriteiten.

Overkoepelend veiligheidsbeleid

Een algemene indicatie van de objectieve veiligheid is het totaal aantal geregistreeerde misdrijven. Misdrijven zijn relatief zware strafbare feiten. Bijvoorbeeld diefstal, mishandeling of vernieling. In 2022 registreerde de politie ongeveer 8.750 misdrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dat komt neer op 55,5 misdrijven per 1.000 inwoners. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling uit het Integraal Veiligheidsplan dat er maximaal 60 misdrijven per 1.000 inwoners zijn in 2022.

In 2022 waren er in de gemeente 's-Hertogenbosch 4% meer misdrijven dan in 2021. Landelijk is er sprake van een stijging van 7%. Tijdens de coronapandemie werden er minder misdrijven geregistreeerd. Met name tijdens lockdowns vonden er minder misdrijven plaats. Begin 2022 zijn de meeste coronamaatregelen beëindigd. Het aantal misdrijven in 2022 is wel nog steeds lager dan in 2019, het jaar voor de coronapandemie in Nederland begon.

¹ De doelstellingen van het IVP zijn geformuleerd voor de periode 2019-2022. De doelstellingen zijn destijds gebaseerd op de resultaten van 2017. Deze waarden gelden als *nulmeting*. Om de ontwikkelingen voor de gehele beleidsperiode inzichtelijk te maken worden daarom ontwikkelingen ten opzichte van 2017 gepresenteerd.

Tabel 1: Veiligheidsdoelstellingen gemeente 's-Hertogenbosch

	Doelstelling 2022	Nulmeting 2017	2019	2022	Wordt de doelstelling gehaald?
Overkoepelend veiligheidsbeleid					
Totaal aantal misdrijven per 1.000 inwoners	Max. 60	64,2	58,9	45,3	✓
Veilige en leefbare wijken en buurten					
Overlast verwarde personen per 1.000 inw.	Max. 4,0	5,0	5,2	10,1	✗
Woninginbraken per 1.000 inwoners	Max. 6,0	6,4	4,2	3,6	✓
Diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners	Max. 6,5	8,3	5,1	3,4	✓
Diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inw.	Max. 1,3	1,8	0,8	0,6	✓
Problematische jeugd en jeugdgroepen					
Overlast jeugd per 1.000 inwoners	Max. 4,8	5,9	5,5	7,1	✗

Bron: Politie

Veruit de meeste misdrijven vinden plaats in de Binnenstad. In de Binnenstad zorgt de concentratie van veel mensen in een relatief klein gebied met uiteenlopende functies, zoals winkels en horeca, voor een hoger incidentenpatroon als het gaat om overlast en criminaliteit. Door de coronapandemie waren er minder bezoekers in de Binnenstad. Dit kwam onder andere door de oproep om zoveel mogelijk thuis te blijven en de (tijdelijke) sluiting van bijvoorbeeld horecagelegenheden, niet-essentiële winkels en publiek toegankelijke locaties zoals musea, theaters en bioscopen. De daling van het aantal misdrijven in de Binnenstad was in 2020 en 2021 dan ook groter dan gemiddeld in de gemeente. In 2022 is het aantal misdrijven in de Binnenstad weer gestegen (+37%). Dit komt onder andere door een toename van het aantal misdrijven van fietsdiefstal, winkeldiefstal, zakkenrollerij en mishandeling. Ook is het totaal aantal misdrijven iets hoger dan voor de coronapandemie. In vergelijking met 2019 is het aantal misdrijven in de Binnenstad met 6% toegenomen.

Positie 's-Hertogenbosch landelijk

Hoe doet 's-Hertogenbosch het qua veiligheid vergeleken met andere (grote) gemeenten? We kunnen alle gemeenten in Nederland met elkaar vergelijken door het aantal geregistreerde misdrijven af te zetten tegen het aantal inwoners in een gemeente. In 2022 neemt 's-Hertogenbosch een 25ste positie in (nr. 1 is de gemeente met relatief de meeste misdrijven). Hiermee doet 's-Hertogenbosch het onder andere beter dan de overige B5-gemeenten. In 2021 stond 's-Hertogenbosch nog op positie 18.

Zorg & Veiligheid

Op het gebied van 'zorg & veiligheid' zien we sinds de coronapandemie verschillende ongunstige ontwikkelingen. Het aantal incidenten van overlast door personen met verward gedrag is sinds de start van de coronapandemie bijna verdubbeld. Tussen 2019 en 2022 steeg het aantal incidenten van 5,2 naar 10,1 incidenten per 1.000 inwoners. Een doelstelling in het Integraal Veiligheidsplan was dat er in 2022 maximaal 4 overlastincidenten zijn door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners. Dat is niet gehaald. Ook neemt al enkele jaren op rij het aantal incidenten van overlast in verband met alcohol en/of drugs toe. Ook het afgelopen jaar was er sprake van een stijging (+38%). Ten tijde van de coronajaren 2020 en 2021 waren er tevens meer overlastincidenten door daklozen. Positief is dat het aantal incidenten hiervan het afgelopen jaar met 16% is afgenomen.

Vermogenscriminaliteit

Tijdens de coronapandemie was er minder vermogenscriminaliteit. Zo daalde tussen 2019 en 2021 het aantal woninginbraken, diefstallen uit/vanaf auto's, diefstallen van motorvoertuigen, diefstallen van (brom)fietsen, diefstallen af/uit/van overige voertuigen en zakkenrollen. Het afgelopen jaar waren er weer meer misdrijven van woninginbraken (5%), diefstallen van motorvoertuigen (+84%), diefstallen van (brom)fietsen (+42%), diefstallen af/uit/van overige voertuigen (+34%) en zakkenrollen (+114%). Positief is dat het aantal diefstallen uit of vanaf auto's in 's-Hertogenbosch tussen 2021 en 2022 verder is afgenomen (-16%). Dit terwijl er landelijk sprake is van een stijging van 12%.

Ondanks enkele ongunstige ontwikkelingen zijn de doelstellingen voor 2022 met betrekking tot het aantal woninginbraken, diefstallen uit/vanaf auto's en diefstallen van motorvoertuigen allemaal gehaald.

Veilig uitgaan en veilige evenementen

Sinds de start van de coronapandemie waren horeca- en uitgaansgelegenheden met periodes gesloten en in andere periodes onder voorwaarden open. De beperkingen waren het grootst voor discotheken, nachtclubs en vergelijkbare dansgelegenheden. Ook waren veel evenementen afgelast of aangepast. Sinds 25 februari 2022 is de horeca weer open.

Een relatief groot deel van de geweldsmisdrijven vindt plaats in de Binnenstad. Dit heeft te maken met de concentratie van mensen, vooral op uitgaansavonden en evenementen, waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is. Tijdens de coronajaren 2020 en 2021 waren er minder openlijke geweldplegingen en mishandelingen in de Binnenstad dan in de jaren ervoor. Met name in periodes met lockdowns en coronamaatregelen rondom horecagelegenheden waren er minder mishandelingen. Het afgelopen jaar steeg het aantal mishandelingen en openlijke geweldplegingen weer. Het aantal mishandelingen is in de Binnenstad ongeveer weer even hoog als voor corona.

Problematische jeugd en jeugdgroepen

Sinds de start van de coronapandemie is het aantal incidenten van jongerenoverlast fors gestegen. In 2019 waren er 5,5 incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners. Dit steeg naar 10,5 incidenten per 1.000 inwoners in 2020 en 2021, een toename van 93%. In 2022 daalde het aantal incidenten van jongerenoverlast naar 7,1 incidenten per 1.000 inwoners. Dit is 31% minder dan in 2021. Ondanks de afname in 2022 wordt er niet voldaan aan de doelstelling, dat er maximaal 4,8 incidenten van jongerenoverlast zijn per 1.000 inwoners.

Landelijk is een soortgelijke ontwikkeling te zien. Tussen 2019 en 2021 steeg het aantal incidenten van jongerenoverlast met 64%, waarna het in 2022 met 29% afnam.

Fraude en online criminaliteit

Een onderwerp dat de afgelopen jaren sterk opviel is horizontale fraude. Horizontale fraude is een fraudevorm die is gericht tegen burgers, bedrijven en financiële instellingen. Denk hierbij aan fraude met betaalproducten of online handel, identiteitsfraude of online oplichting via WhatsApp. Het aantal misdrijven van horizontale fraude nam tussen 2018 en 2021 sterk toe (+104%), waarna het aantal misdrijven het afgelopen jaar met 32% afnam.

Ook het aantal misdrijven van cybercrime is de afgelopen jaren sterk gestegen. In 2019 waren er 21 misdrijven van cybercrime in de gemeente, dit is gestegen naar 86 misdrijven in 2020, 110 misdrijven in 2021 en 113 misdrijven in 2022. Tussen 2019 en 2022 betekent dit een stijging van 438%. Landelijk zijn er soortgelijke ontwikkelingen voor horizontale fraude en cybercrime te zien.

Inhoudsopgave

Inleiding	6
1. Overkoepelend veiligheidsbeeld.....	7
2. Veilige en leefbare wijken en buurten.....	10
2.1 Overlast en geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid.....	10
2.1.1 Overlast door daklozen	10
2.1.2 Overlast door personen met verward gedrag	11
2.1.3 Overlast in verband met alcohol en/of drugs	12
2.1.4 Huiselijk geweld.....	13
2.2 Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes.....	14
2.2.1 Vermogenscriminaliteit	14
2.2.2 High Impact Crimes.....	17
2.3 Wijkgerichte aanpak.....	19
3. Veilig uitgaan en veilige evenementen	21
3.1 Onderzoek veilig uitgaan	21
3.2 Gewelddsmisdrijven	21
3.3 Overlast.....	23
4. Problematische jeugd en jeugdgroepen	25
4.1 Geregistreerde jongerenoverlast	25
4.2 Verwijzingen naar bureau HALT	27
5. Ondermijning	28
5.1 Drugscriminaliteit.....	28
5.2 Fraude en online criminaliteit.....	28
6. Overige strategische thema's	30
6.1 Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen	30
6.2 Verkeersveiligheid.....	31
Bijlage A: Overzicht doelstellingen IVP en Begroting	33
Bijlage B: Onderzoeksverantwoording.....	34
Bijlage C: Overzichtskaart wijken en buurten	35

Inleiding

Elke twee jaar verschijnt er in de gemeente 's-Hertogenbosch een veiligheidsmonitor². De veiligheidsmonitor biedt inzicht in de huidige veiligheidssituatie en -ontwikkelingen. De leidraad voor de veiligheidsmonitor is het Integraal Veiligheidsplan (IVP)³. In het IVP staan de hoofdlijnen van het gemeentelijk veiligheidsbeleid beschreven. Voor de periode 2019-2022 waren er vier belangrijke prioriteiten genoemd:

1. Veilige en leefbare wijken en buurten
2. Veilig uitgaan en veilige evenementen
3. Problematische jeugd en jeugdgroepen
4. Ondernijning

Ook in de 'tussenjaren' is er behoefte aan monitoring. Daarom verschijnt er met betrekking tot de even jaren een voortgangsrapportage veiligheid. In de voortgangsrapportage wordt alleen ingegaan op de *objectieve* indicatoren; dit betreft met name registratiegegevens van de politie. De *subjectieve* indicatoren gaan in op de beleving van overlast en criminaliteit door inwoners van de gemeente 's-Hertogenbosch. Dit wordt tweejaarlijks onderzocht en beschreven in de veiligheidsmonitor.

Op 5 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 vastgesteld. Hierin zijn de nieuwe prioriteiten voor de komende vier jaar vastgesteld: ondernijning, maatschappelijke onrust en digitale veiligheid. Monitoring zal op dezelfde manier plaats gaan vinden; via de veiligheidsmonitor en tweejaarlijkse voortgangsrapportage. Daarin worden naast de prioriteiten ook de indicatoren die de veilige basis monitoren meegenomen.

Corona en veiligheid

Sinds maart 2020 heeft Nederland te maken met de uitbraak van het coronavirus (COVID-19). De coronapandemie en de maatregelen om verspreiding tegen te gaan hebben onder andere invloed op overlast en criminaliteit (gehad), met name in 2020 en 2021. Bij enkele onderwerpen waar (de maatregelen tegen) corona een relatief grote invloed hebben gehad, worden de ontwikkelingen gedurende de coronapandemie tekstueel besproken.

Leeswijzer

De opzet van de hoofdstukken sluit zoveel mogelijk aan bij het IVP. We beginnen het rapport met het 'overkoepelend veiligheidsbeleid'. Hierbij wordt een algemeen beeld geschetst van de veiligheidssituatie in de gemeente. Vervolgens wordt per hoofdstuk ingezoomd op specifieke veiligheidsthema's:

- Veilige en leefbare wijken en buurten
- Veilig uitgaan en veilige evenementen
- Problematische jeugd en jeugdgroepen
- Ondernijning
- Overige strategische thema's

De resultaten zijn gekoppeld aan doelstellingen uit het IVP en andere 'veiligheidsplannen', zoals de Begroting 2022⁴ en het Regionaal Veiligheidsplan 2019-2022⁵. De prioriteiten, ambities en doelstellingen staan in grijze blokken. Met vinkjes en kruisjes wordt duidelijk of een doelstelling wordt behaald:

- ✓ Voldoet al aan de doelstelling
- ✗ Voldoet niet aan de doelstelling

² Bron: [Veiligheidsmonitor 2021](#)

³ Bron: [Integraal Veiligheidsplan 2019-2022](#)

⁴ Bron: [Begroting 2022](#)

⁵ Bron: [Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2019 - 2022](#)

1. Overkoepelend veiligheidsbeeld

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de verschillende prioriteiten van de gemeente. Daarnaast werken we met een overkoepelende veiligheidsdoelstelling. Daarbij maken we gebruik van de indicatoren 'totaal aantal misdrijven' en 'rapportcijfer veiligheid van de buurt'. Deze twee indicatoren geven een algemene indicatie van respectievelijk de objectieve en subjectieve veiligheid in 's-Hertogenbosch. In de voortgangsrapportage veiligheid gaan we alleen in op de eerste indicator.

Indicator:

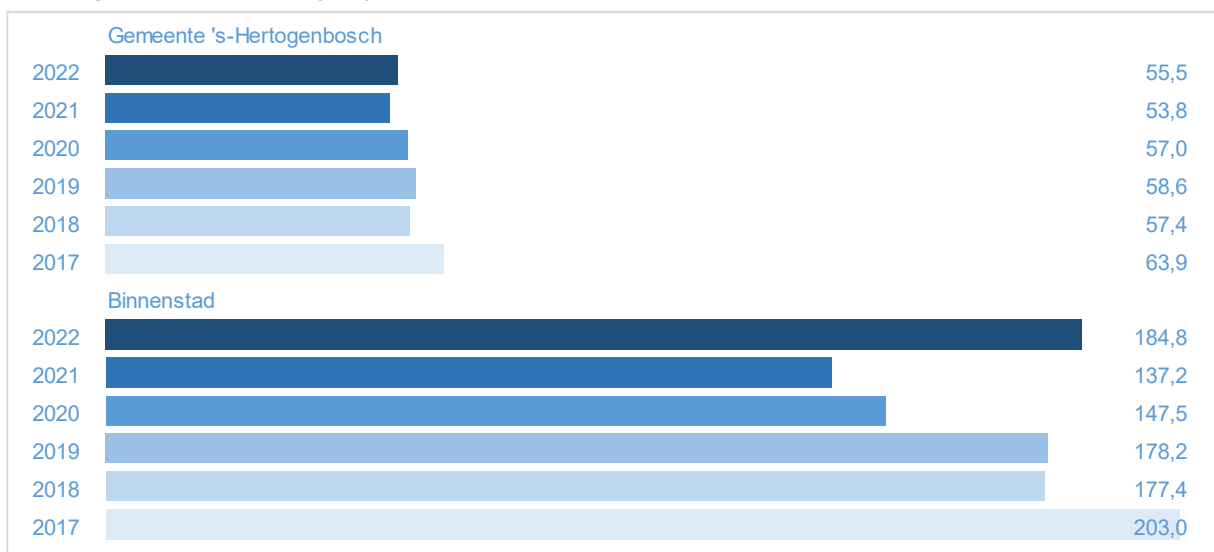

In 2022 zijn er maximaal 60 misdrijven per 1.000 inwoners.

Een algemene indicatie van de objectieve veiligheid is het totaal aantal geregistreerde misdrijven. Misdrijven zijn relatief zware strafbare feiten. Bijvoorbeeld diefstal, mishandeling of vernieling. In 2022 registreerde de politie ongeveer 8.750 misdrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch. Dat komt neer op 55,5 misdrijven per 1.000 inwoners. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling uit het Integraal Veiligheidsplan dat er maximaal 60 misdrijven per 1.000 inwoners zijn in 2022.

In 2022 waren er in de gemeente 's-Hertogenbosch 4% meer misdrijven dan in 2021. Landelijk is er sprake van een stijging van 7%. Tijdens de coronapandemie werden er minder misdrijven geregistreerd. Met name tijdens lockdowns vonden er minder misdrijven plaats. Begin 2022 zijn de meeste coronamaatregelen beëindigd. Het aantal misdrijven in 2022 is wel nog steeds lager dan in 2019, het jaar voor de coronapandemie in Nederland begon.

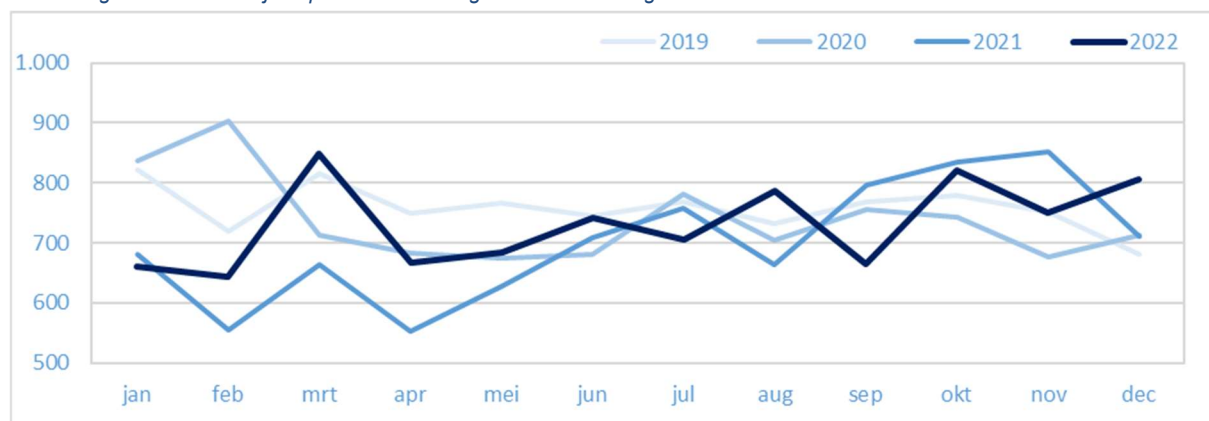
Afbeelding 1: Totaal aantal misdrijven per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Veruit de meeste misdrijven vinden plaats in de Binnenstad. In de Binnenstad zorgt de concentratie van veel mensen in een relatief klein gebied met uiteenlopende functies, zoals winkels en horeca, voor een hoger incidentenpatroon als het gaat om overlast en criminaliteit. Tijdens de coronapandemie waren er minder bezoekers in de Binnenstad. Dit kwam onder andere door de oproep om zoveel mogelijk thuis te blijven en de (tijdelijke) sluiting van bijvoorbeeld niet-essentiële winkels, horecagelegenheden en publiek toegankelijke locaties zoals musea, theaters en bioscopen. In 2020 en 2021 waren er dan ook minder misdrijven in de Binnenstad dan in voorgaande jaren. Zo nam het aantal misdrijven tussen 2019 en 2021 met 22% af. Gemiddeld in de gemeente daalde het aantal misdrijven in deze periode met 8%.

Afbeelding 2: Aantal misdrijven per maand in de gemeente 's-Hertogenbosch

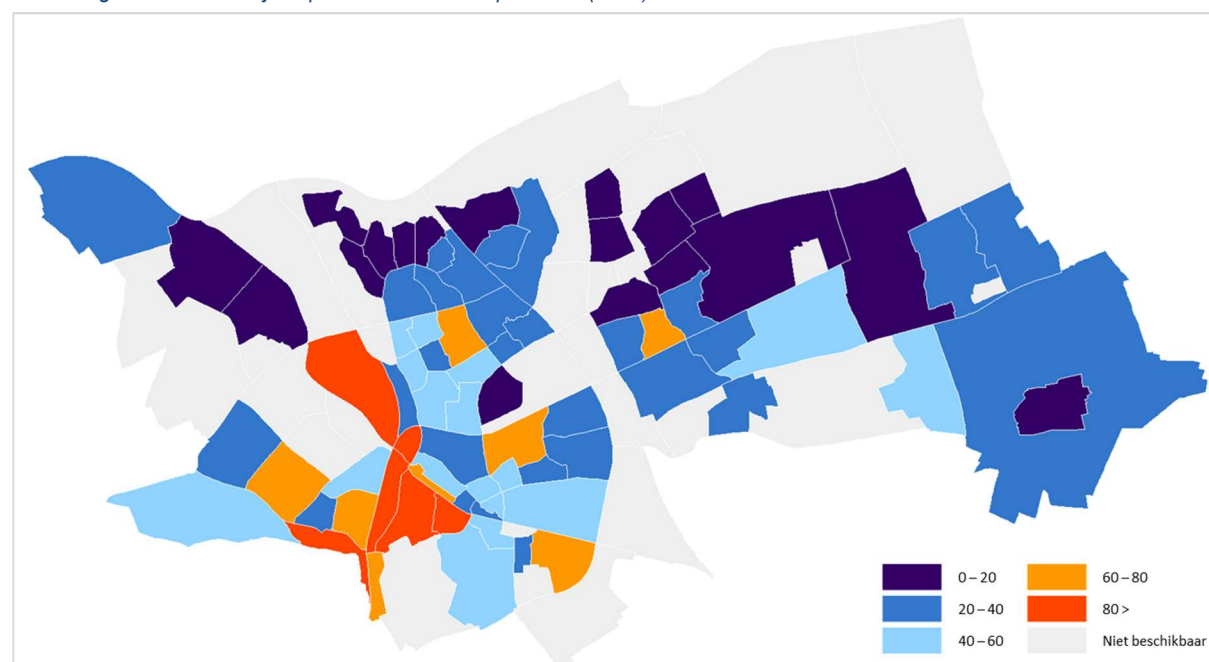

Bron: Politie

Begin 2022 zijn de meeste coronamaatregelen beëindigd. Hierbij is een stijging van het aantal misdrijven in 2022 te zien. Gemiddeld in de gemeente stijgt het aantal misdrijven in één jaar tijd met 4%. Maar in de Binnenstad is sprake van een stijging van 37%. Dit komt onder andere door een toename van het aantal misdrijven van fietsdiefstal, winkeldiefstal, zakkenrollerij en mishandeling. Ook is het totaal aantal misdrijven in de Binnenstad iets hoger dan voor de coronapandemie. In vergelijking met 2019 waren er 6% meer misdrijven in de Binnenstad.

Op een kaart wordt weergegeven in welke mate misdrijven plaatsvinden in de verschillende buurten in de gemeente. Met blauwe en oranje kleuren wordt aangegeven of een buurt gunstig of ongunstig scoort. Relatief de meeste misdrijven vonden in 2022 plaats in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand, Orthenpoort, Willemspoort en Ertveld. In deze buurten werden meer dan 80 misdrijven per 1.000 inwoners geregistreerd⁶.

Afbeelding 3: Aantal misdrijven per 1.000 inwoners per buurt (2022)

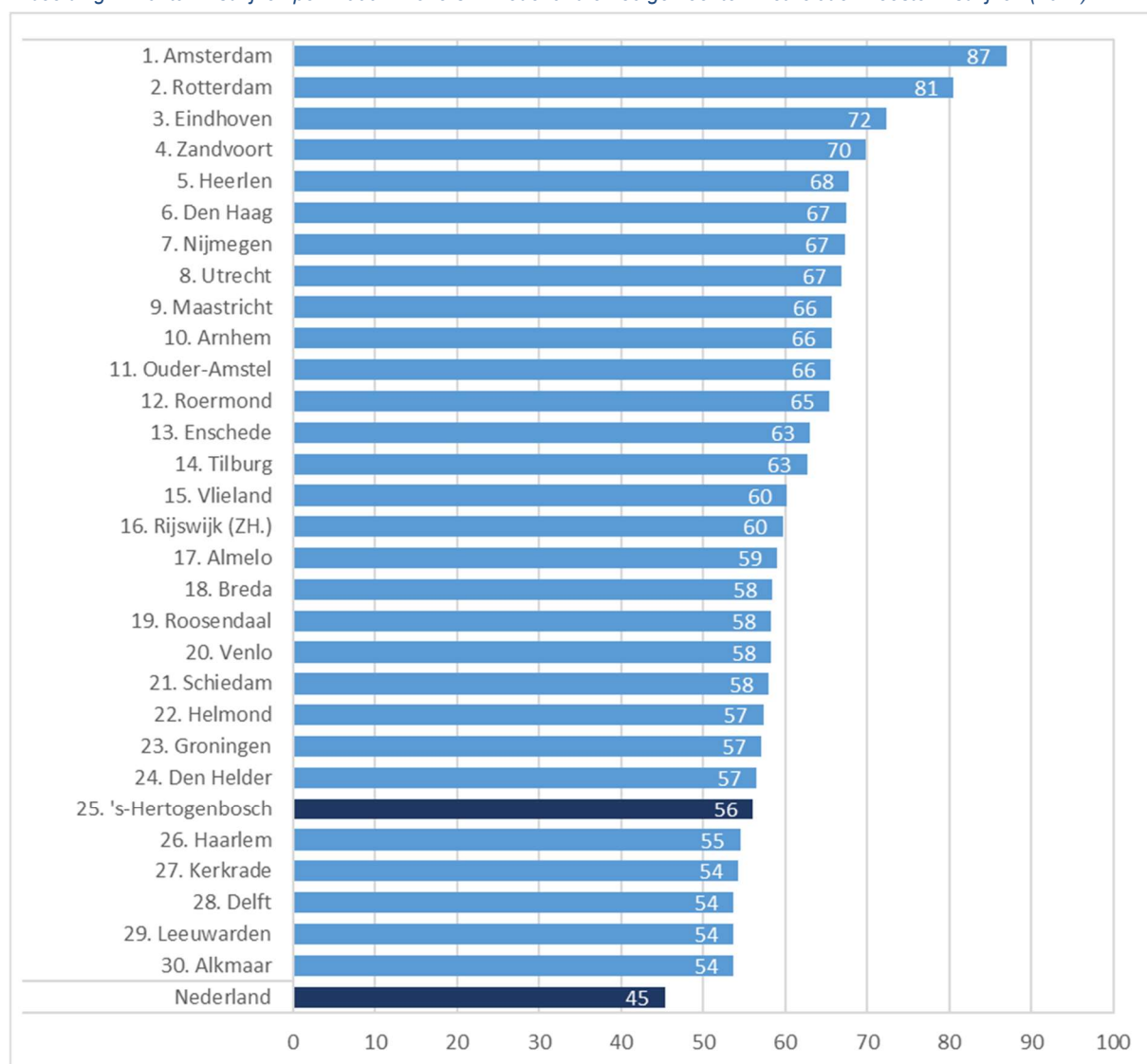
Bron: Politie

⁶ De politiecijfers worden gepresenteerd voor buurten met ten minste 250 inwoners. 3 van de 6 buurten waar relatief veel misdrijven plaatsvinden betreffen relatief kleine buurten (minder dan 550 inwoners). Hierdoor kan het aantal misdrijven per 1.000 inwoners met absoluut een klein aantal misdrijven relatief hoog uitvallen.

Positie 's-Hertogenbosch landelijk

Hoe doet 's-Hertogenbosch het qua veiligheid vergeleken met andere (grote) gemeenten? We kunnen alle gemeenten in Nederland met elkaar vergelijken door het aantal geregistreerde misdrijven af te zetten tegen het aantal inwoners in een gemeente. In 2022 neemt 's-Hertogenbosch een 25ste positie in (nr. 1 is de gemeente met relatief de meeste misdrijven). Hiermee doet 's-Hertogenbosch het onder andere beter dan de overige B5-gemeenten. In 2021 stond 's-Hertogenbosch nog op positie 18.

Afbeelding 4: Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in Nederland en 30 gemeenten met relatief meeste misdrijven (2022)

Bron: Politie, CBS StatLine

2. Veilige en leefbare wijken en buurten

De veiligheid en leefbaarheid van onze wijken en buurten kunnen onder druk staan door verschillende vormen van overlast, geweld en vermogenscriminaliteit. We richten ons op twee deelthema's in het bijzonder, namelijk 'Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid' en 'Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes'. In bepaalde delen van de stad komen verschillende van deze bedreigingen bij elkaar. Dit zijn onze aandachtswijken en -buurten. Voor deze wijken en buurten volgen we een speciale gebiedsgerichte aanpak. Op deze manier voeren we maatwerk per wijk.

2.1 Overlast en geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid

Het accent ligt hier op complexe sociale gevallen – individuen of gezinnen – waarbij sprake is van overlast en soms ook geweld. De overlast kan betrekking hebben op geluid, stank en andere vormen van verloedering, verbale uitingen. Psychiatrische factoren spelen vaak een rol, net als alcohol en/of drugs. Zowel de veiligheid van deze personen zelf als die van omwonenden/omgeving kan in het gedrang zijn. Dit soort complexe, soms snel escalerende situaties trekken een stevige wissel op de veiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten. Door factoren zoals afnemende intramurale zorg en groeiende complexiteit, in bepaalde opzichten zelfs 'tweedeling' van de samenleving, komt dit fenomeen vaker voor dan in het verleden. We intensiveren onze aanpak op dit thema.

Doelstelling 2022:

Een zodanige infrastructuur van samenwerkende professionals en toegesneden voorzieningen in stand houden dat de veiligheid van en rond personen en gezinnen in alle gevallen van een aanvaardbaar niveau is of zo snel mogelijk weer wordt. Deze infrastructuur sluit aan op, maakt zo goed mogelijk gebruik van de mogelijkheden van de samenleving zelf.

Indicator:

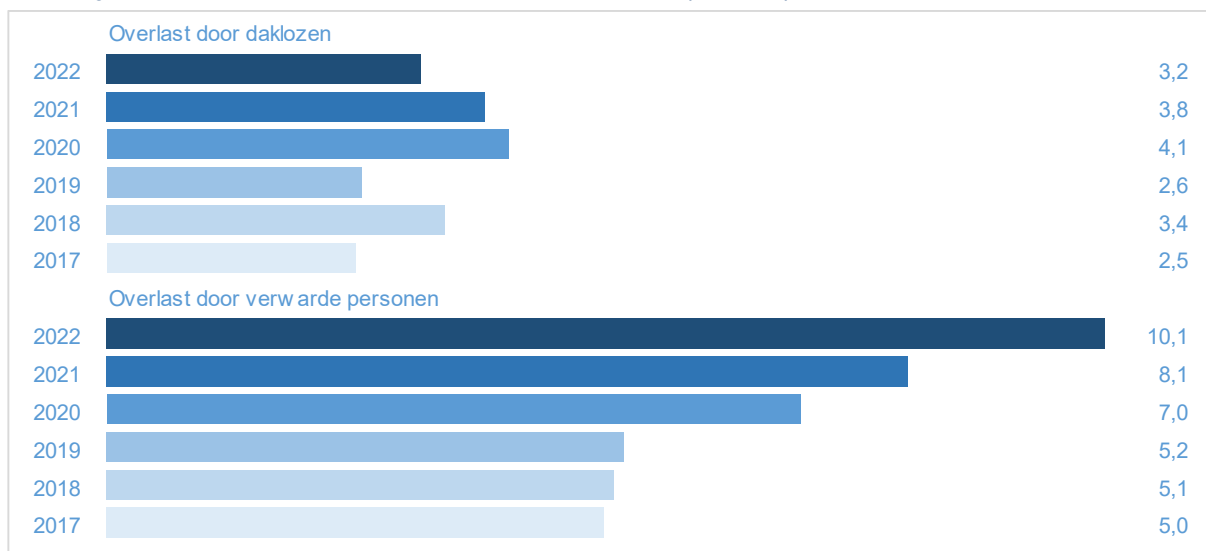
In 2022 zijn er maximaal 4 incidenten van overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners.

2.1.1 Overlast door daklozen

Het afgelopen jaar is het aantal incidenten van overlast door daklozen gedaald van 599 naar 504 incidenten. Dit is een afname van 16% ten opzichte van 2021. In 2020 en 2021 waren er relatief veel incidenten van overlast door daklozen. Met name in de periode augustus 2020 t/m augustus 2021 was het aantal incidenten relatief hoog.

In 2022 vonden er gemiddeld 3,2 incidenten van overlast door daklozen plaats per 1.000 inwoners. In 2021 werden relatief de meeste overlastincidenten door daklozen geregistreerd in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand, Vugterpoort, Orthenpoort, Boschveld en Willemspoort. In deze buurten werden minimaal 10 incidenten van overlast door daklozen per 1.000 inwoners geregistreerd.

Afbeelding 5: Aantal incidenten van overlast door daklozen en verwarde personen per 1.000 inwoners

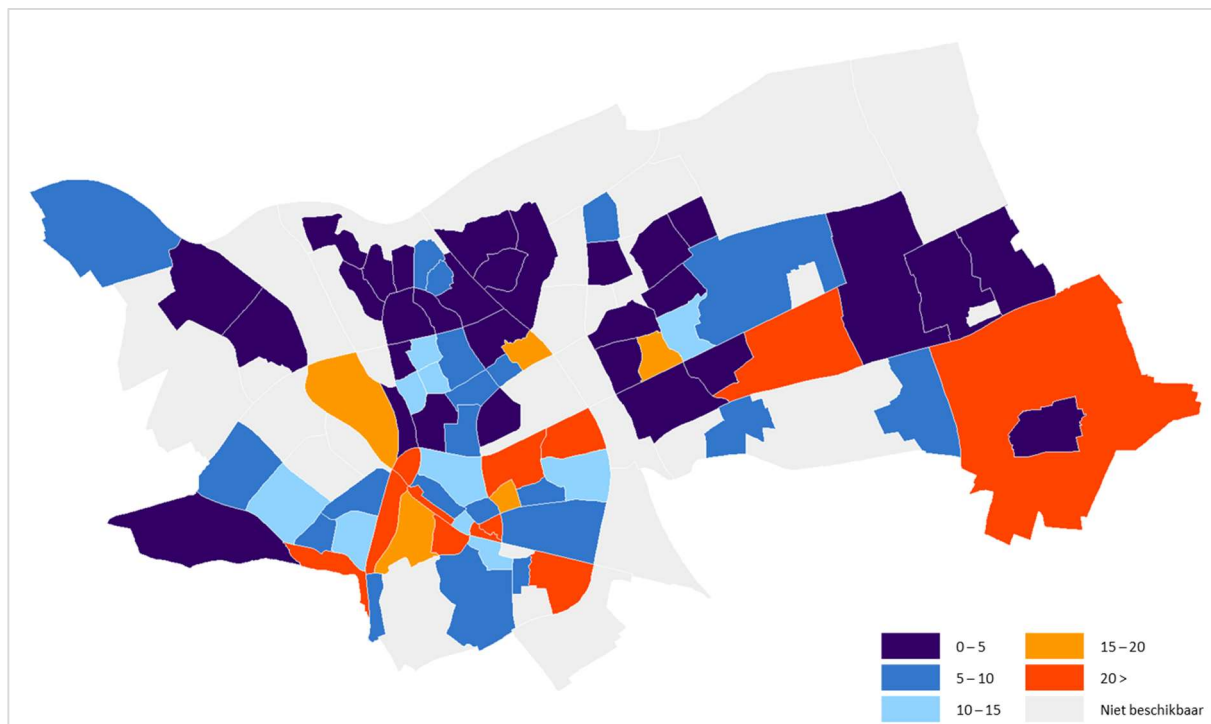
Bron: Politie

2.1.2 Overlast door personen met verward gedrag

Het aantal incidenten van overlast door personen met verward gedrag is sinds de start van de coronapandemie bijna verdubbeld. Tussen 2019 en 2022 steeg het aantal incidenten van 811 naar 1.597 incidenten. Dit komt neer op 10,1 incidenten van overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners in 2022. Een doelstelling in het Integraal Veiligheidsplan was dat er in 2022 maximaal 4 overlastincidenten zijn door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners. Dat is niet gehaald.

Op een kaart wordt weergegeven in welke mate er overlastincidenten door personen met verward gedrag waren in de verschillende buurten in 2022. Met blauwe en oranje kleuren wordt aangegeven of een buurt gunstig of ongunstig scoort. Relatief de meeste overlastincidenten werden in 2022 geregistreerd in de buurten Binnenstad oost, Binnenstad noord, het Zand, De Meerendonk, De Bossche Pad, Grevelingen, Graafsebuurt noord, Hintham noord, Orthenpoort, Binckhorst, Willemspoort en Landelijk Gebied Vinkel. In deze buurten werden minimaal 20 incidenten van overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners geregistreerd. In enkele van deze buurten, maar ook in enkele andere buurten, is het aantal overlastincidenten tussen 2021 en 2022 sterk toegenomen. In de buurten Binnenstad centrum, het Zand, de Meerendonk, Hintham zuid, Hintham noord, Orthenpoort, Paleiskwartier, de Schutskamp en Landelijk gebied Vinkel zijn ten minste 20 incidenten meer geregistreerd dan in 2021. In sommige buurten gaat het voornamelijk om specifieke locaties waar de overlast plaatsvindt.

Afbeelding 6: Aantal incidenten van overlast door verwarde personen per 1.000 inwoners per buurt (2022)

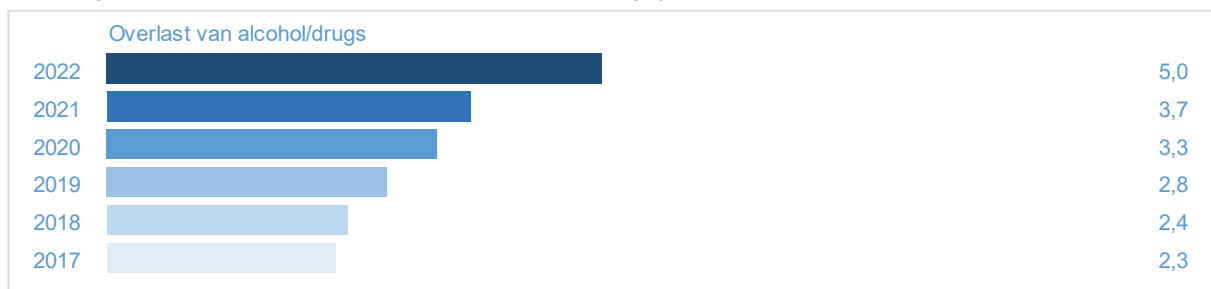

Bron: Politie

2.1.3 Overlast in verband met alcohol en/of drugs

Het aantal overlastincidenten in verband met alcohol en/of drugs neemt al enkele jaren op rij toe. In 2022 was de toename groter dan in de jaren ervoor. In vergelijking met 2021 waren er in 2022 38% meer overlastincidenten in verband met alcohol/drugs. In 2022 zijn relatief de meeste overlastincidenten geregistreerd in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand, de Bossche Pad, Orthenpoort, de Sprookjesbuurt, Abdijenbuurt, Willemspoort en Ertveld. In deze buurten werden minimaal 10 overlastincidenten in verband met alcohol/drugs per 1.000 inwoners geregistreerd.

Afbeelding 7: Aantal overlastincidenten in verband met alcohol/drugs per 1.000 inwoners

Bron: Politie

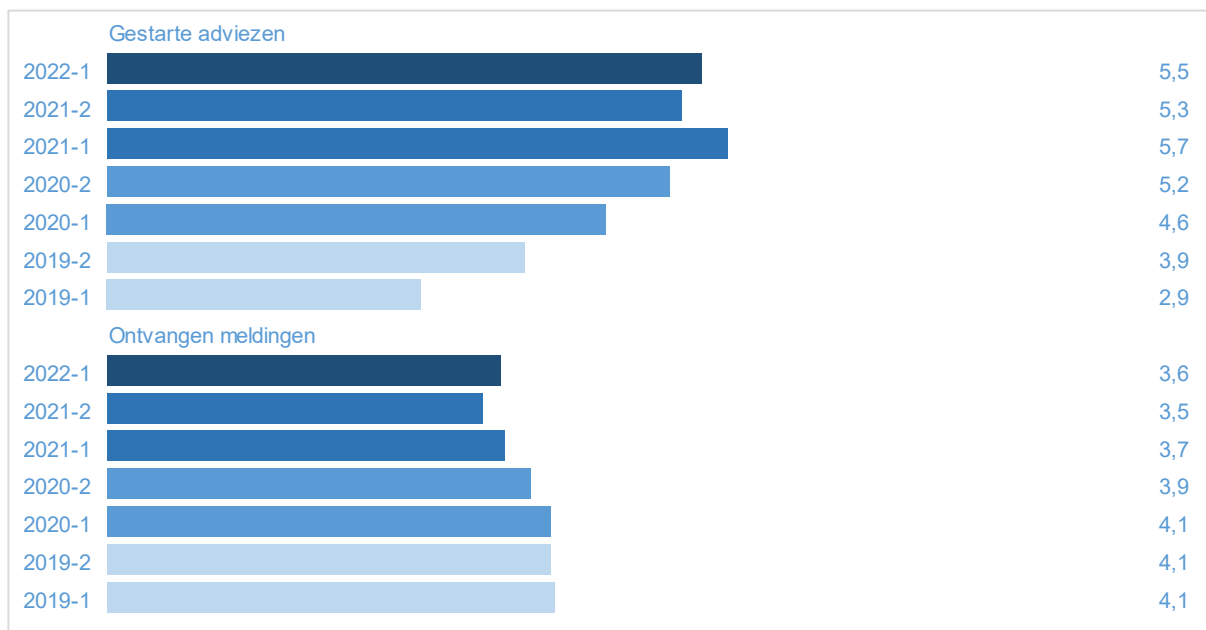
2.1.4 Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is een zeer ingrijpende vorm van geweld. Hieronder valt bijvoorbeeld partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling en seksueel geweld (binnen de huiselijke kring). Vormen van mishandeling kunnen zijn fysieke mishandeling, verwaarlozing of emotionele mishandeling of financieel misbruik. De huiselijke kring bestaat uit (ex-)partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Het slachtoffer kan een volwassene zijn of een kind; van -9 maanden tot en met 100+ jaar. Ook als kinderen getuige zijn van huiselijk geweld is dit kindermishandeling.

Het CBS stelt (half)jaarcijfers beschikbaar van Veilig Thuis⁷. Veilig Thuis-organisaties zijn het advies- en meldpunt voor (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Slachtoffers, omstanders en professionals kunnen contact opnemen met Veilig Thuis als zij een vermoeden hebben van huiselijk geweld. Veilig Thuis kan advies en ondersteuning geven over wat de beller zelf kan doen. Is dit niet mogelijk of is de situatie te complex of ernstig? Dan kan de beller een melding doen en komt Veilig Thuis in actie. In de gemeente 's-Hertogenbosch zijn in de eerste helft van 2022 5,5 adviezen gestart per 1.000 inwoners. Veilig Thuis heeft in de eerste helft van 2022 3,6 meldingen per 1.000 inwoners ontvangen.

Daarnaast beschikken we ook nog over cijfers over huisverboden. In 2022 zijn er 10 huisverboden opgelegd, waarvan 5 met een verlenging. Dit zijn minder huisverboden dan in voorgaande jaren (2021: 15, 2020: 23, 2019: 20, 2018: 21, 2017: 13).

Afbeelding 8: Halfjaarcijfers Veilig Thuis over huiselijk geweld per 1.000 inwoners

Bron: CBS StatLine

⁷ Bron: [CBS StatLine, kerncijfers Veilig Thuis](#). De meest recente gegevens gaan over de eerste helft van 2022. Van de tweede helft van 2022 zijn nog geen gegevens beschikbaar. De cijfers van de eerste helft van 2022 zijn voorlopige cijfers.

2.2 Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes

Belangrijkste onderwerpen hierbij zijn woninginbraak, diefstal uit of vanaf auto, diefstal van motorvoertuigen en fietsdiefstal. In de afgelopen jaren zijn deze fenomenen behoorlijk teruggedrongen. Soms is er een uitschieter, vaak met aanwijsbare oorzaken. Toch moeten we stevige aandacht behouden voor deze vormen van criminaliteit. De impact van een inbraak is immers groot en ook de criminaliteit zelf blijft zich ontwikkelen. We blijven innoveren op dit onderwerp, samen met professionals en inwoners.

Doelstelling 2022:

Door slimme inzet van preventieve en repressieve middelen, samen met inwoners en veiligheidspartners, woninginbraken en andere vormen van vermogenscriminaliteit zoveel mogelijk voorkomen en op lange termijn op een aanvaardbaar niveau houden.

Indicatoren:

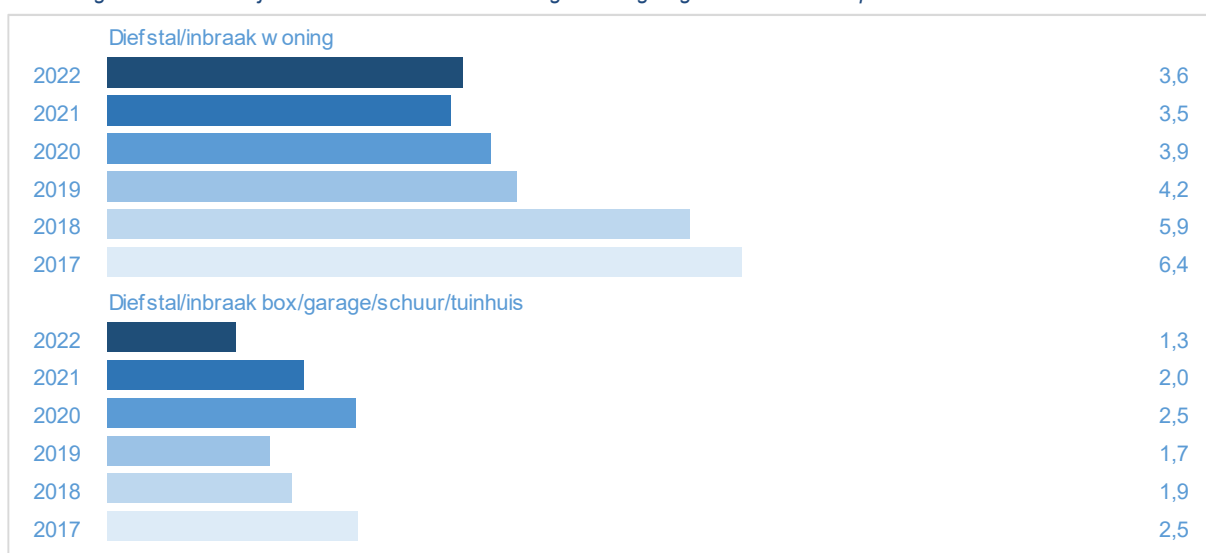
- ✓ In 2022 zijn er maximaal 6,0 woninginbraken per 1.000 woningen.
- ✓ In 2022 zijn er maximaal 6,5 diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners.
- ✓ In 2022 zijn er maximaal 1,3 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners.

2.2.1 Vermogenscriminaliteit

Diefstal/inbraak woningen en garages/schuurtjes

Het aantal geregistreerde (poging tot) woninginbraken daalde enkele jaren op rij. Tussen 2017 en 2021 daalde het aantal woninginbraken van 441 naar 251 inbraken. Dit is een afname van 43%. In 2022 is het aantal woninginbraken iets gestegen naar 263 inbraken, een toename van 5%. Gemiddeld waren er in de gemeente 3,6 inbraken per 1.000 bewoonde adressen. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling uit het Integraal Veiligheidsplan dat er maximaal 6,0 woninginbraken zijn per 1.000 woningen in 2022.

Afbeelding 9: Aantal misdrijven van diefstal/inbraak woning en box/garage/schuur/tuinhuis per 1.000 bewoonde adressen

Bron: Politie

Relatief de meeste woninginbraken zijn geregistreerd in de buurten het Zand, Vugterpoort, Maliskamp oost en de Overlaet west. In deze buurten werden minimaal 10 woninginbraken per 1.000 bewoonde adressen geregistreerd.

Naast woninginbraken registreert de politie ook diefstallen/inbraken in boxen, garages, schuurtjes en tuinhuisen. Tussen 2019 en 2020 nam het aantal misdrijven eerst toe, waarna het in 2021 en 2022 weer afnam. In 2022 waren er 1,3 diefstallen/inbraken in boxen, garages, schuurtjes en tuinhuisen per 1.000 bewoonde adressen. Relatief de meeste misdrijven vonden plaats in de buurten de Meerendonk, Hinthamerpoort en Bokhoven. In deze buurten werden minimaal 5 diefstallen/inbraken per 1.000 woningen geregistreerd.

Voertuigcriminaliteit

Onder voertuigcriminaliteit verstaan we diefstal *van* voertuigen (zoals diefstal van fietsen, brommers, motoren, auto's), diefstal *uit* motorvoertuigen (zoals diefstal van geld, laptop of gereedschappen uit een voertuig) en diefstallen *vanaf* motorvoertuigen (zoals diefstal van airbags, wioldoppen of andere auto-onderdelen). Hieronder gaan we dieper in op de onderliggende delicten.

Diefstal van (brom)fietsen

Tussen 2017 en 2021 nam het aantal diefstallen van (brom)fietsen af van 1.168 naar 786 misdrijven. In 2022 nam het aantal diefstallen van (brom)fietsen weer toe naar 1.115 misdrijven. Dit betekent een stijging van 42% ten opzichte van 2021. Ook landelijk steeg het aantal diefstallen (+29%), al is deze toename minder groot dan in 's-Hertogenbosch.

In 2022 waren er in de gemeente gemiddeld 7,1 diefstallen van (brom)fietsen per 1.000 inwoners in de gemeente. Veruit de meeste fietsendiefstallen worden geregistreerd in de Binnenstad. Hier vindt 44% van alle fietsdiefstallen in de gemeente plaats (36,9 fietsdiefstallen per 1.000 inwoners). Deze vinden vooral plaats in het Zand, Binnenstad centrum en Binnenstad oost. Ook is het aantal fietsdiefstallen hier het afgelopen jaar met 84% toegenomen.

Ook in enkele buurten buiten de Binnenstad vonden in 2022 relatief veel fietsdiefstallen plaats: de Meerendonk, Orthenpoort, Rosmalen centrum en Paleiskwartier. In deze buurten werden minimaal 15 diefstallen van (brom)fietsen per 1.000 inwoners geregistreerd.

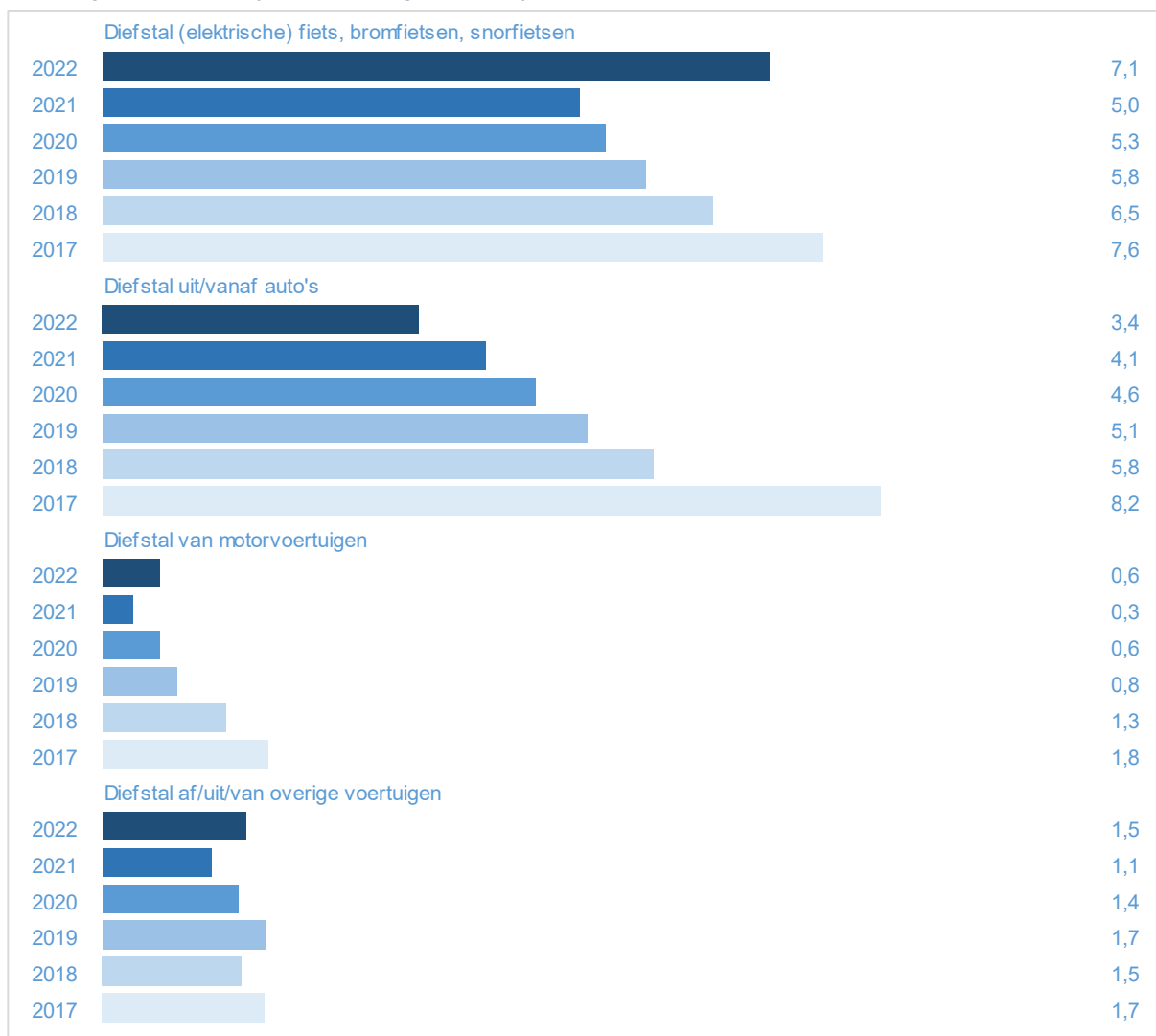
In 2022 gaat het bij ongeveer 20% van de diefstallen om diefstallen van brom- of snorfietsen, en bij ongeveer 80% om diefstal van (elektrische) fietsen. Dit is vergelijkbaar met 2021, wat inhoudt dat beide type diefstallen afgelopen jaar zijn toegenomen. In de politieregistraties wordt geen onderscheid gemaakt tussen 'gewone' fietsen en elektrische fietsen.

Diefstal uit of vanaf auto's

Het aantal diefstallen uit of vanaf auto's daalt al enkele jaren. Tussen 2021 en 2022 is het aantal diefstallen met 16% afgenomen, van 633 naar 529 inbraken. Dat komt neer op 3,4 diefstallen/inbraken per 1.000 inwoners in 2022. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling uit het Integraal Veiligheidsplan dat er maximaal 6,5 diefstallen uit of vanaf auto's zijn per 1.000 inwoners in 2022.

Dat het aantal diefstallen uit of vanaf auto's in 's-Hertogenbosch tussen 2021 en 2022 met 16% afnam is een mooi resultaat. Gemiddeld in Nederland is er sprake van een stijging van 12%.

Afbeelding 10: Aantal misdrijven van voertuigcriminaliteit per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Binnen de gemeente 's-Hertogenbosch vonden in 2022 relatief de meeste diefstallen uit/vanaf auto's plaats in Orthenpoort en Paleiskwartier. In deze buurten werden meer dan 10 misdrijven per 1.000 inwoners geregistreerd. In Paleiskwartier is het aantal inbraken/diefstallen tussen 2021 en 2022 sterk gestegen, van 20 naar 60 misdrijven. Daarentegen was in Binnenstad centrum in deze periode sprake van een sterke daling, van 121 naar 48 misdrijven. Dit komt neer op 7,5 inbraken/diefstallen in Binnenstad centrum in 2022.

Diefstal van motorvoertuigen

Tussen 2017 en 2021 daalde het aantal diefstallen van motorvoertuigen in de gemeente 's-Hertogenbosch van 269 naar 51. In 2022 steeg het aantal diefstallen van motorvoertuigen weer naar 94 misdrijven. Dit betekent een stijging van 84% ten opzichte van 2021. Wel wordt hiermee nog steeds voldaan aan de doelstelling uit de Begroting dat er maximaal 1,3 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners zijn in 2022. In 2022 waren er 0,6 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners.

Bij de registraties van diefstallen van motorvoertuigen wordt onderscheid gemaakt naar verschillende type voertuigen. Hieruit blijkt dat in 2022 personenauto's (71%) het meest zijn gestolen, gevolgd door vrachtauto's/bestelauto's (20%) en motoren (9%). In vergelijking met 2021 werden er in 2022 meer personenauto's en vrachtauto's/bestelauto's gestolen. Daarentegen nam het aantal motordiefstallen juist iets af.

Diefstal af/uit/van andere motorvoertuigen

Tussen 2019 en 2021 nam het aantal diefstallen af/uit/van andere motorvoertuigen af van 267 naar 179 misdrijven. In 2022 nam het aantal diefstallen weer toe naar 240 misdrijven. Dit is 34% hoger dan in 2021. In 2022 gaat het gemiddeld om 1,5 diefstallen af/uit/van andere motorvoertuigen. Uit de registraties blijkt dat het in 2022 veelal gaat om diefstal uit/vanaf andere motorvoertuigen (88%), en in mindere mate om diefstal van andere motorvoertuigen (12%).

2.2.2 High Impact Crimes

Tot de High Impact Crimes worden woninginbraken (zie § 2.2.1), straatroven, overvallen en geweldsmisdrijven gerekend. Dit zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij.

Bedreiging

Nadat eerst het aantal bedreigingen in 2020 steeg (meer bedreigingen in het begin van de coronapandemie), is het aantal bedreigingen in 2021 en 2022 afgenomen. In 2022 waren er 339 bedreigingen. Dit is vergelijkbaar met 2021.

In 2022 waren er in de gemeente gemiddeld 2,1 bedreigingen per 1.000 inwoners. Relatief de meeste bedreigingen werden geregistreerd in de buurten Binnenstad centrum, het Zand, Graafsebuurt zuid, Graafsebuurt noord, Orthenpoort, de Slagen, de Reit, de Sprookjesbuurt, de Muziekinstrumentenbuurt, Willemspoort en Ertveld. In deze buurten werden minimaal 4 bedreigingen per 1.000 inwoners geregistreerd.

Mishandeling

Tijdens de coronajaren 2020 en 2021 waren er minder mishandelingen dan in de jaren daarvoor. Met name in periodes met lockdowns en coronamaatregelen rondom horecagelegenheden waren er minder mishandelingen. In 2022 is het aantal mishandelingen weer gestegen. Tussen 2021 en 2022 steeg het aantal mishandelingen met 31% van 407 naar 533 misdrijven.

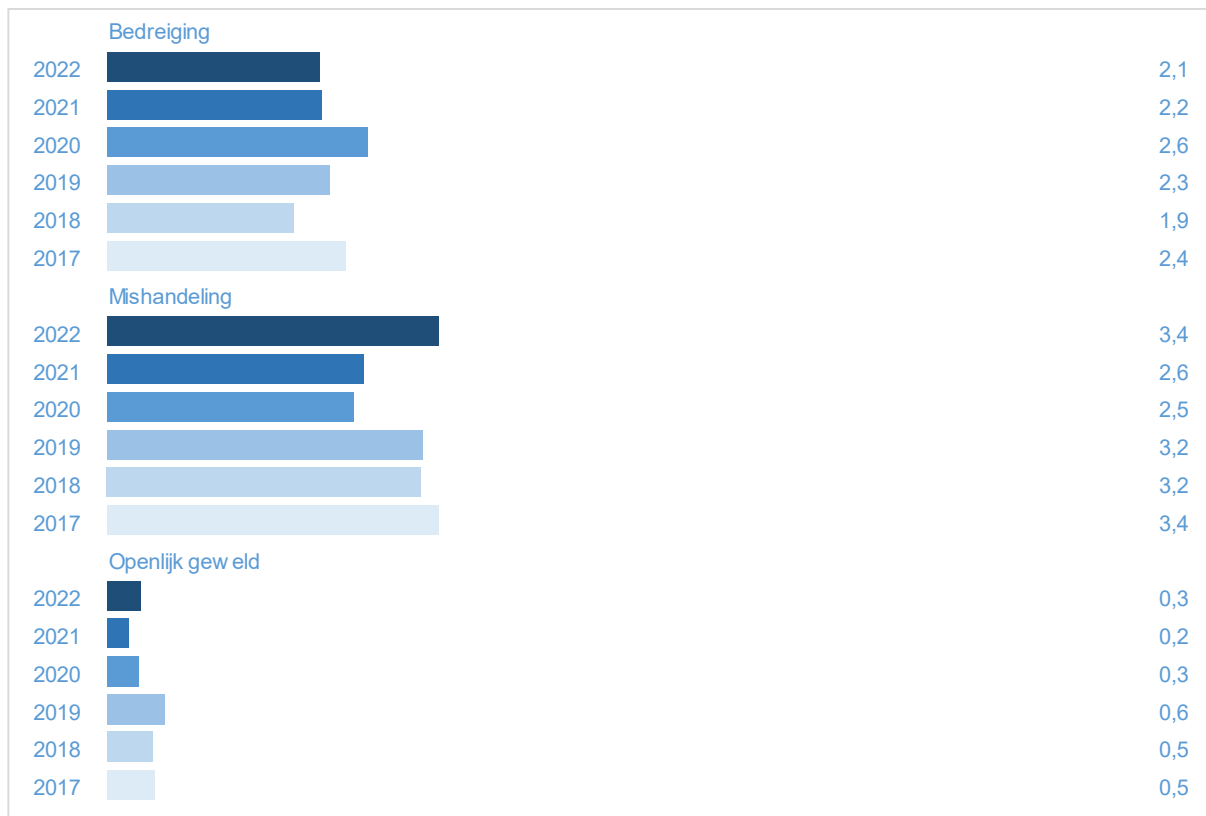
In 2022 waren er in de gemeente gemiddeld 3,4 mishandelingen per 1.000 inwoners. Relatief de meeste mishandelingen werden geregistreerd in de buurten Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand, Graafsebuurt noord, Orthenpoort en bedrijventerrein de Herven. In deze buurten werden minimaal 10 mishandelingen per 1.000 inwoners geregistreerd.

Openlijk geweld

Sinds de start van corona in 2020 vinden er minder openlijke geweldplegingen plaats in de gemeente 's-Hertogenbosch. In 2019 waren er 90 openlijke geweldplegingen. Dit daalde naar 51 openlijke geweldplegingen in 2020 en 36 in 2021. In 2022 is het aantal openlijke geweldplegingen weer iets gestegen naar 54 misdrijven. Dit is een stijging van 50% ten opzichte van een jaar eerder.

In de Binnenstad vinden doorgaans relatief veel geweldsdelicten plaats, zoals mishandeling en openlijke geweldpleging. Dit heeft te maken met de concentratie van mensen, vooral op uitgaansavonden en evenementen, waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is. In hoofdstuk 3 gaan we in op de ontwikkelingen van (uitgaans)geweld in de Binnenstad.

Afbeelding 11: Aantal misdrijven van geweldsdelicten per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Overvallen en straatroven

Sinds 2020 zijn er minder overvallen dan in de jaren ervoor. Tussen 2017 en 2019 waren er 10/11 overvallen per jaar. Dit daalde naar 7 overvallen in 2020, 5 in 2021 en 6 in 2022. In 2022 waren er 4 overvallen op woningen en 2 overvallen op 'overige objecten'.

Tussen 2018 en 2020 was het aantal straatroven redelijk stabiel met 16 à 18 straatroven per jaar. In 2021 waren dit er minder met 8 straatroven in een jaar. In 2022 is dit weer iets gestegen naar 12 straatroven. Hiervan vonden er 6 plaats in de Binnenstad.

2.3 Wijkgerichte aanpak

Voor wijken en buurten waar verschillende bedreigingen bij elkaar komen, voeren we een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Veiligheid is daarbij één van de componenten, naast onder meer zorg en welzijn, openbare ruimte, inrichting/infrastructuur en economie. Vanuit het veiligheidsbeleid worden veiligheidsonderdelen ingebracht en uitgevoerd voor deze programmatische aanpak. Betreffende wijken worden geselecteerd op basis van de tweejaarlijkse wijk- en buurtmonitor.

Naast deze gebiedsgerichte intensivering voor twee à drie wijken zetten we in alle wijken en buurten van 's-Hertogenbosch 'op maat' op veiligheid en leefbaarheid in. Daartoe stellen we wijkveiligheidsplannen op. Op basis daarvan bepalen we wat nodig is per wijk. Belangrijk vertrekpunt van de inzet in elke wijk is goede samenwerking tussen wijkprofessionals en tussen professionals en inwoners. We funderen deze samenwerking in vaste uitgangspunten en werkwijzen. En sluiten aan op de reeds bestaande 'Leefbaarheidsteams' in de wijken; in deze teams participeren onder meer de politie (wijkagenten), woningcorporaties en Stadstoezicht. Speciale aandacht hebben we hierbij voor de wisselwerking met de teams Toegang & Regie en gebiedsteams (Wmo, Jeugdwet). We zorgen dat we als professionals met één mond praten en verstevigen zo onze betrouwbaarheid én effectiviteit.

Doelstelling 2022:

Door maatwerk, scherpste en integraliteit in onze aanpak voor alle wijken en buurten een tenminste aanvaardbaar en stabiel veiligheids- en leefbaarheidsniveau in stand houden en waar nodig bewerkstelligen. We werken hierbij vanuit een solide informatiepositie en zijn als gemeente zichtbaar, aanspreekbaar en betrouwbaar voor de burger.

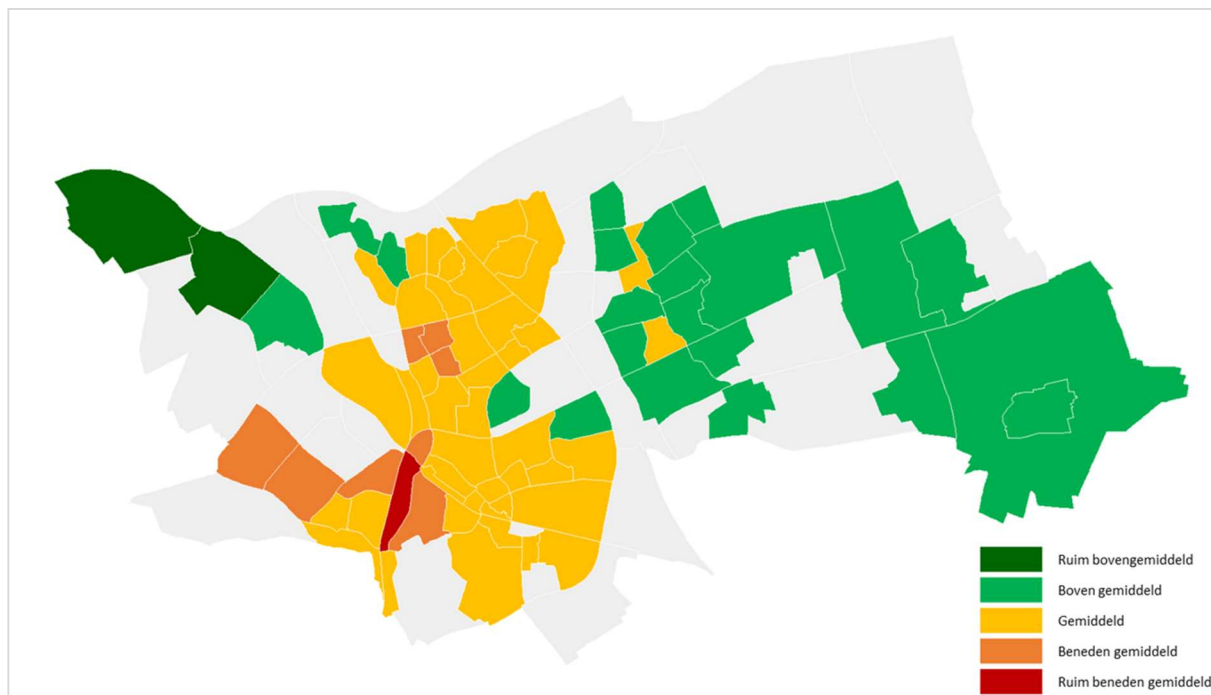
Wijk- en buurtmonitor

Elke twee jaar maakt de gemeente de Wijk- en buurtmonitor. Deze monitor geeft op hoofdlijnen inzicht in de situatie en ontwikkelingen in wijken, dorpen en buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. Hierbij wordt ingegaan op uiteenlopende onderwerpen, zoals werk & leren, welzijn, samenleven, leefomgeving en ook veiligheid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zowel objectieve als subjectieve data. De Wijk- en buurtmonitor onderscheidt zich vooral van andere monitoren door de uitgebreide informatie op buurtniveau. Zo worden er in totaal 14 wijken en 76 buurten onderzocht⁸.

Het thema veiligheid gaat in op drie deelthema's: overlast, criminaliteit en veilig voelen. De scores hiervoor worden berekend aan de hand van 10 indicatoren, afkomstig van politieregistraties of de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid. De meeste buurten hebben een gemiddelde of bovengemiddelde score op het thema veiligheid. Negen buurten hebben een beneden gemiddeld resultaat. Dit zijn de buurten: Binnenstad centrum, het Zand, Orthenpoort, de Hambaken, de Sprookjesbuurt, de Muziekinstrumentenbuurt, Boschveld, de Schutskamp en de Kruiskamp.

⁸ Bron: [Wijk- en buurtmonitor](#)

Afbeelding 12: Resultaten wijk- en buurtmonitor thema veiligheid 2022

Bron: Wijk- en buurtmonitor 2022

Wijkveiligheidsscans

In 2019 is de gemeente van start gegaan met het opstellen van wijkveiligheidsscans. De wijkveiligheidsscans geven een beeld van hoe het gaat met de veiligheid in wijken, dorpen en buurten in 's-Hertogenbosch. Door gebruik te maken van al beschikbare onderzoeken en data, én door het voeren van gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionals in wijken en dorpen, wilden we een meer gedetailleerd beeld krijgen van wat er speelt op het gebied van overlast en criminaliteit in de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente en om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren. Per wijk of dorp is een wijkveiligheidsplan gemaakt. Op basis van de wijkveiligheidsplannen zijn per wijk of dorp veiligheidsagenda's opgesteld. Dit traject is in 2022 afgerond. Alle wijkveiligheidsplannen staan op de website van de gemeente gepubliceerd⁹, en de raad is via raadsinformatiebrieven geïnformeerd. Ook is het traject van de wijkveiligheidsscans in 2022 geëvalueerd¹⁰. Wat opvalt in de resultaten van de wijkveiligheidsscans en bewonersavonden is dat veiligheid en leefbaarheid in de beleving van inwoners erg dicht bij elkaar liggen. In alle wijken stond het thema verkeer op nummer één bij grootste benoemde veiligheidsproblemen. Andere onderwerpen die veel werden genoemd bij de veiligheidsproblemen zijn jongerenoverlast, drugsoverlast en zwerfafval. Het precieze veiligheidsbeeld per wijk is opgenomen in de wijkveiligheidsplannen¹².

⁹ Bron: [Rapportages wijkveiligheidsplannen](#)

¹⁰ Bron: [Raadsinformatiebief evaluatie project wijkveiligheidsscans](#)

3. Veilig uitgaan en veilige evenementen

Als gemeente hebben we een krachtig uitgaans- en evenementenprofiel. Dit betreft zonder twijfel een belangrijke kwaliteit van onze gemeente. In het veiligheidsbeleid ligt de focus op het bewaken en waar nodig verbeteren van de veiligheidscondities rond uitgaan en evenementen. Zodat we als gemeente en samenleving optimaal en duurzaam kunnen blijven profiteren van deze cruciale economische pijler.

Doelstelling 2022:

Een zodanige combinatie van procedures en veiligheidschecks en –instrumenten enerzijds en samenwerking met én initiatief van ondernemers anderzijds dat de veiligheid rond uitgaan en evenementen duurzaam beheersbaar zijn. We zorgen ervoor dat veiligheid op het eerste plan blijft staan bij keuzes over uitgaan en evenementen.

3.1 Onderzoek veilig uitgaan

Sinds de start van de coronapandemie waren horeca- en uitgaansgelegenheden met periodes gesloten en in andere periodes onder voorwaarden open. De beperkingen waren het grootst voor discotheken, nachtclubs en vergelijkbare dansgelegenheden. Ook waren veel evenementen afgelast of aangepast. Sinds 25 februari 2022 is de horeca weer open. Toen de horeca- en uitgaansgelegenheden enkele maanden open waren, heeft de gemeente onderzoek gedaan naar het uitgaan in het centrum van 's-Hertogenbosch. Dit is gedaan door een vragenlijst uit te zetten onder het digipanel en via sociale media. Met de vragenlijst onderzochten we de ervaringen van het uitgaanspubliek en van omwonenden van uitgaansgelegenheden. Ook is er gekeken naar de door de politie geregistreerde overlast en criminaliteit in het uitgaansgebied. De resultaten van het onderzoek zijn terug te vinden in het onderzoek 'Veilig uitgaan in 's-Hertogenbosch 2022' (O&S, september 2022)¹¹.

3.2 Gewelddsmisdrijven

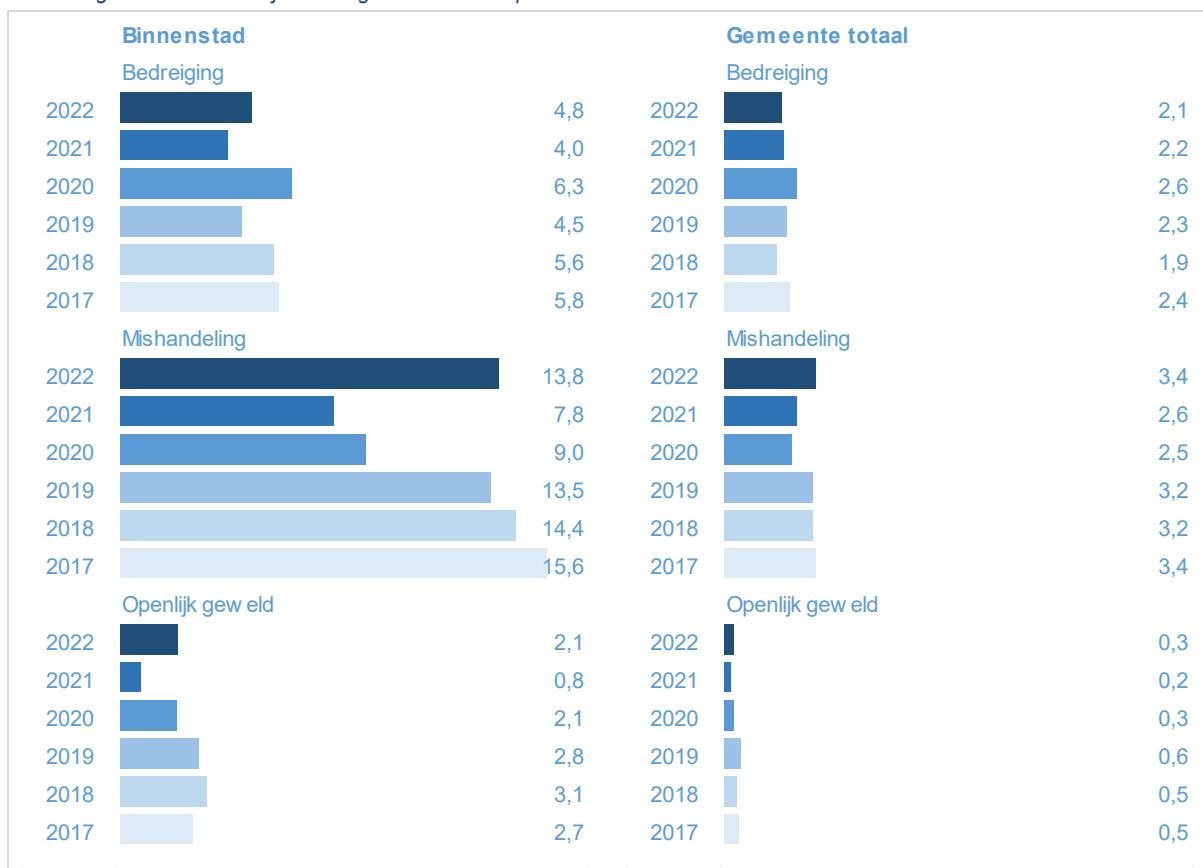
In § 2.2.2 werd ingegaan op het aantal gewelddsmisdrijven in de gemeente. Doorgaans vindt een relatief groot deel van de gewelddsmisdrijven plaats in de Binnenstad. Dit heeft te maken met de concentratie van mensen, vooral op uitgaansavonden en evenementen, waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is. Zo bleek uit de monitor veilig uitgaan dat voor corona ongeveer de helft van alle gewelddsmisdrijven in het centrum plaatsvindt tijdens uitgaansavonden. Om de huidige ontwikkelingen van veilig uitgaan en veilige evenementen in beeld te brengen, worden in deze paragraaf de ontwikkelingen van gewelddsmisdrijven voor de totale gemeente en voor de Binnenstad gepresenteerd. Hierbij wordt gekeken naar alle dagen van de week; er wordt niet ingezoomd op uitgaansavonden. Dit wordt gedaan in de monitor veilig uitgaan.

Bedreiging

Nadat eerst het aantal bedreigingen in 2020 steeg (meer bedreigingen in het begin van de coronapandemie), daalde het aantal bedreigingen in 2021. Tussen 2021 en 2022 steeg het aantal bedreigingen in de Binnenstad, van 4,0 naar 4,8 bedreigingen per 1.000 inwoners. Dit is in één jaar tijd een toename van 23%. Gemiddeld in de gemeente waren er afgelopen jaar 2,1 bedreigingen per 1.000 inwoners. In 2022 was het aantal bedreigingen in de Binnenstad relatief hoog in het Zand (8,3 bedreigingen per 1.000 inwoners), gevolgd door Binnenstad centrum (5,0 bedreigingen per 1.000 inwoners).

¹¹ Bron: [Onderzoek veilig uitgaan 2022](#)

Afbeelding 13: Aantal misdrijven van geweldsdelicten per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Mishandeling

Tijdens de coronajaren 2020 en 2021 waren er minder mishandelingen dan in de jaren daarvoor. Met name in periodes met lockdowns en coronamaatregelen rondom horecagelegenheden waren er minder mishandelingen. In 2022 is het aantal mishandelingen weer gestegen. Tussen 2021 en 2022 steeg het aantal mishandelingen met 79% van 7,8 naar 13,8 misdrijven per 1.000 inwoners. Hiermee is het aantal mishandelingen in de Binnenstad weer vergelijkbaar met voor corona.

Het aantal mishandelingen is in de Binnenstad zo'n vier keer zo hoog als gemiddeld in de gemeente. In 2022 was het aantal mishandelingen in de Binnenstad relatief hoog in Binnenstad centrum (17,8 mishandelingen per 1.000 inwoners), het Zand (17,0 mishandelingen per 1.000 inwoners) en Binnenstad oost (11,8 mishandelingen per 1.000 inwoners). In de andere buurten in de Binnenstad is het aantal mishandelingen lager dan gemiddeld in de gemeente.

Openlijk geweld

Sinds de start van corona in 2020 vinden er minder openlijke geweldplegingen plaats, zowel in de Binnenstad als in de totale gemeente 's-Hertogenbosch. In 2019 waren er 37 openlijke geweldplegingen in de Binnenstad. Dit daalde naar 27 openlijke geweldplegingen in 2020 en 10 in 2021. In 2022 is het aantal openlijke geweldplegingen in de Binnenstad weer gestegen naar 28 misdrijven, vergelijkbaar met 2020. Dit komt neer op 2,1 openlijke geweldplegingen per 1.000 inwoners.

In 2022 vond ongeveer de helft van alle openlijke geweldplegingen in de gemeente plaats in de Binnenstad. Het grootste gedeelte hiervan vindt plaats in Binnenstad centrum (23 misdrijven).

3.3 Overlast

Uitgaan en evenementen kunnen gepaard gaan met overlast, zoals luidruchtig uitgaanspubliek, al dan niet onder invloed van alcohol of drugs. In deze paragraaf gaan we in op enkele overlastthema's die aan uitgaan en evenementen kunnen worden gerelateerd. Om de huidige ontwikkelingen van veilig uitgaan en veilige evenementen in beeld te brengen, worden ook hier weer de ontwikkelingen van incidenten voor de totale gemeente en voor de Binnenstad gepresenteerd.

Overlast in verband met alcohol/drugs

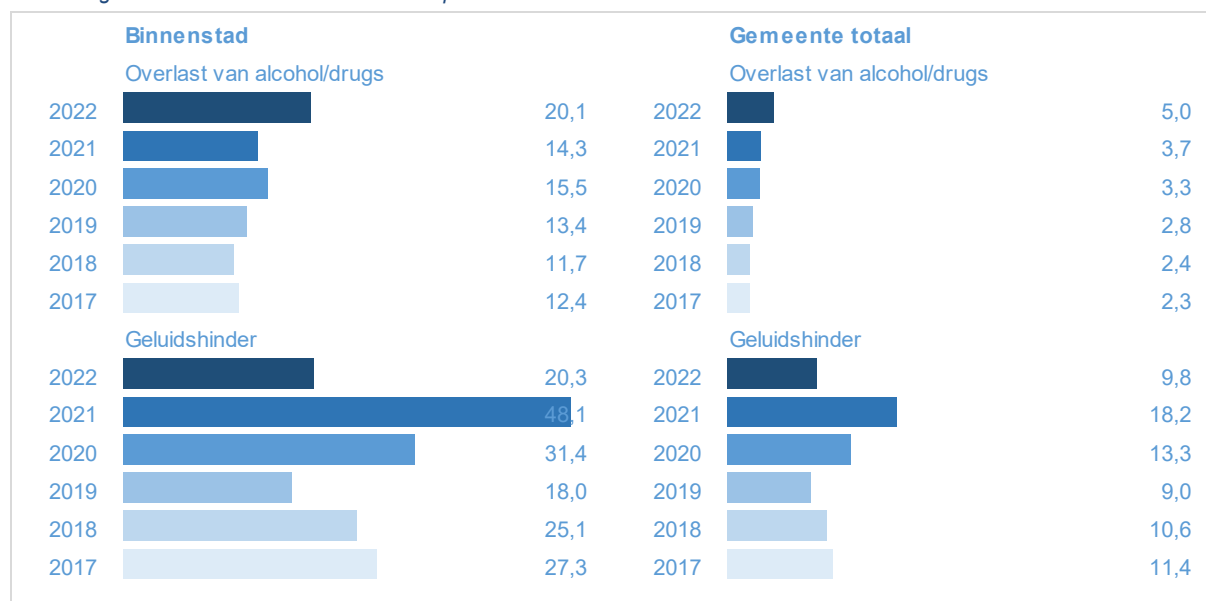
In 2022 waren er relatief veel incidenten van overlast in verband met alcohol en/of drugs in vergelijking met de jaren ervoor, zowel gemiddeld in de gemeente als in de Binnenstad. Ten opzichte van 2021 waren er gemiddeld in de gemeente 38% meer overlastincidenten in verband met alcohol/drugs; in de Binnenstad is er een toename van 43%.

In de Binnenstad vindt zo'n vier keer zoveel overlast in verband met alcohol/drugs plaats dan gemiddeld in de gemeente. Met name in het Zand is het aantal incidenten hoog (30,8 per 1.000 inwoners), gevolgd door Binnenstad oost (22,0 per 1.000 inwoners) en Binnenstad centrum (20,9 per 1.000 inwoners).

Geluidshinder

Overlast en evenementen kunnen gepaard gaan met luidruchtig (uitgaans)publiek. Door de (gedeeltelijke) sluiting van horeca en afgelaste / aangepaste evenementen, zou tijdens corona een afname van het aantal incidenten van geluidshinder verwacht kunnen worden. Echter, in (de laatste zes maanden van) 2020 en in 2021 werden er meer incidenten van geluidshinder geregistreerd dan in 2019. Dit geldt zowel voor de Binnenstad als voor de totale gemeente. In 2022 is het aantal incidenten van geluidshinder weer afgenomen, en bevindt zich weer bijna op het niveau van voor corona (2019). Ten opzichte van 2021 daalde het aantal incidenten in de Binnenstad met 57% en in de totale gemeente met 46%. Gemiddeld in Nederland doet zich een soortgelijke ontwikkeling voor.

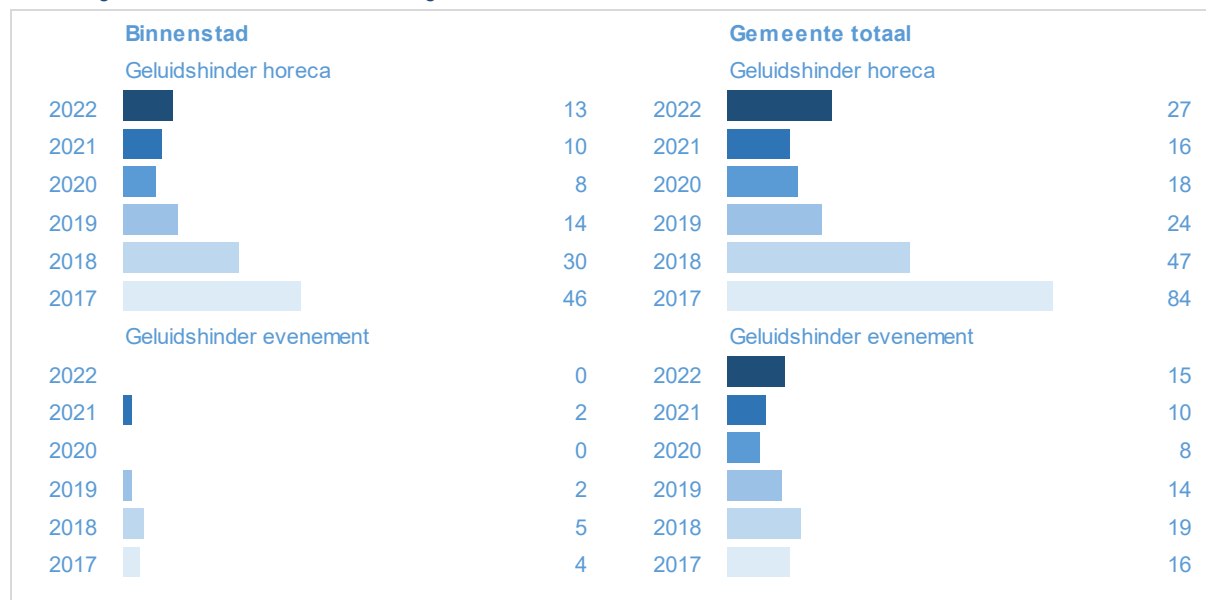
Afbeelding 14: Aantal incidenten van overlast per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Bij de meeste incidenten van geluidshinder gaat het om 'overige' geluidshinder. In 2022 ging het bij 96% van alle incidenten van geluidshinder om 'overige' geluidshinder. Maar de politie registreert ook geluidshinder door horeca en geluidshinder door evenementen. Hiervan werden in 2020 en 2021 minder incidenten geregistreerd in vergelijking met 2019. In 2022 vonden hiervan weer (iets) meer incidenten plaats dan in 2020 en 2021. In 2022 vond ongeveer de helft van de geluidshinder van horeca plaats in de Binnenstad. Opvallend is dat er in 2022 door de politie geen incidenten van geluidshinder door evenementen zijn geregistreerd in de Binnenstad.

Afbeelding 15: Totaal aantal incidenten van geluidshinder horeca en evenementen.

Bron: Politie

4. Problematische jeugd en jeugdgroepen

Jeugd is enerzijds oorzaak, 'dader' van onveiligheid, anderzijds slachtoffer. Deze ambivalentie is onontkoombaar en het noodzakelijke kompas van onze aanpak. Aan de 'daderkant' zien we overlast en criminaliteit, soms geconcentreerd op specifieke locaties. Groepen kunnen daadwerkelijk intimiderend richting omgeving en professionals zijn. Sommige jongeren 'groeien door', komen in aanraking met criminele groepen. Aan de 'slachtofferkant' zien we kwetsbaarheid door problematische omstandigheden op school en thuis, mogelijk GGZ-componenten, alcohol- en drugsvraagstukken. Ook sexting en loverboyproblematiek kunnen een rol spelen. Essentie: er is altijd een integrale, groeps- én persoonsgerichte aanpak nodig met zowel preventieve als repressieve componenten, strafrechtelijke én zorgcomponenten. Een aanpak die zich richt op het individu in de groep, maar ook op het individu thuis, op school en werk, bij sport en bij het uitgaan. We hebben deze aanpak deels 'staan' maar zijn er nog niet.

Doelstelling 2022:

Via integrale sets van maatregelen, met zorg en veiligheidscomponenten en zowel persoons- als groepsgericht, in samenwerking met partners en in wisselwerking met ander gemeentelijk beleid, zodanig investeren in problematische jeugd dat ongewenst gedrag 'duurzaam' vermindert en de focus meer komt te liggen op perspectief en inclusie.

Indicator:

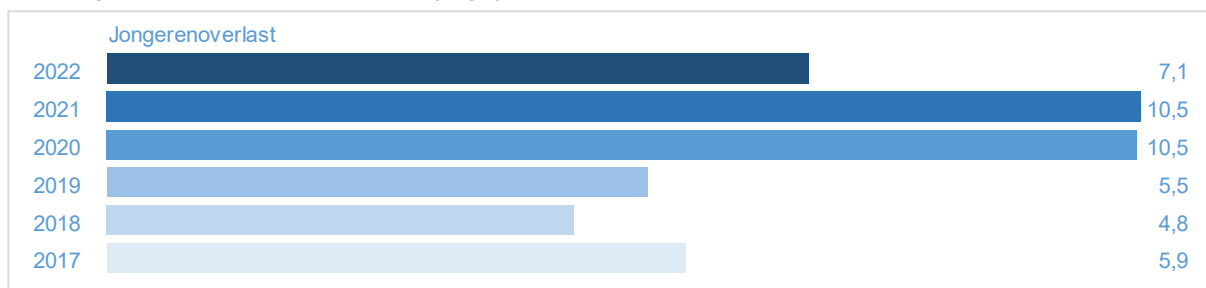
In 2022 zijn er maximaal 4,8 incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners.

4.1 Geregistreerde jongerenoverlast

Sinds de start van de coronapandemie is het aantal incidenten van jongerenoverlast fors gestegen. In 2019 waren er 5,5 incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners. Dit steeg naar 10,5 incidenten per 1.000 inwoners in 2020 en 2021, een toename van 93%. In 2022 daalde het aantal incidenten van jongerenoverlast naar 7,1 incidenten per 1.000 inwoners. Dit is 31% minder dan in 2021. Ondanks de afname in 2022 wordt er niet voldaan aan de doelstelling, dat er maximaal 4,8 incidenten van jongerenoverlast zijn per 1.000 inwoners. In totaal gaat het in 2022 om 1.123 meldingen van overlast jeugd.

Landelijk is een soortgelijke ontwikkeling te zien. Tussen 2019 en 2021 steeg het aantal incidenten van jongerenoverlast met 64%, waarna het in 2022 met 29% afnam.

Afbeelding 16: Aantal incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners

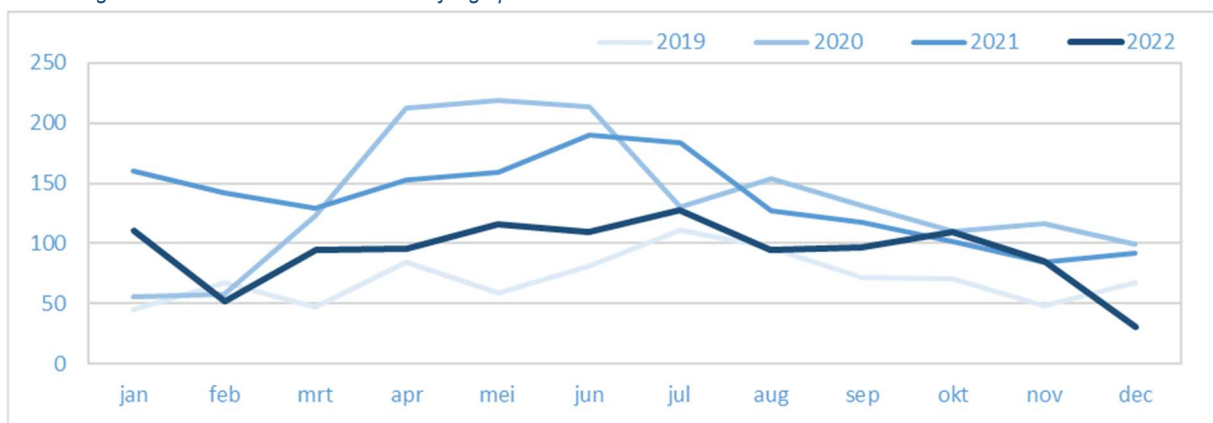
Bron: Politie

De stijging van het aantal incidenten van jongerenoverlast in 2020 en 2021 hangt samen met de coronapandemie. Met name in periodes met strenge lockdowns, zoals scholen die waren gesloten vanwege coronamaatregelen, waren er relatief veel incidenten van jongerenoverlast. Maar ook in de andere maanden met minder strenge maatregelen waren er meer incidenten dan voor corona.

Door de sluiting van scholen, en andere activiteiten zoals sport, waren jongeren meer thuis tijdens de coronajaren van 2020 en 2021. Hierdoor waren jongeren ook meer op straat, bijvoorbeeld om te kletsen of voor een potje voetbal. Soms met de nodige overlast en tot ergernis van buurtbewoners. Volgens de politie gaat het echter niet altijd om 'echte overlast', maar gaat het bij een deel van de meldingen om het niet houden aan coronamaatregelen, zoals 1,5 meter afstand houden of samenscholen.

Tussen 2021 en 2022 nam het aantal incidenten van jongerenoverlast af van 1.638 naar 1.123 incidenten, dit is een afname van 31%. Als we kijken naar de ontwikkelingen per maand, dan zien we dat sinds februari 2022 het aantal incidenten van jongerenoverlast lager is dan in de meeste maanden in 2020 en 2021. In de periode maart 2020 t/m januari 2022 waren er gemiddeld 142 incidenten van jongerenoverlast per maand. Dit is afgenomen naar gemiddeld 92 incidenten per maand in de periode februari t/m december 2022. Wel is dit nog steeds hoger dan voor corona. In 2019 waren er gemiddeld 71 incidenten van jongerenoverlast per maand.

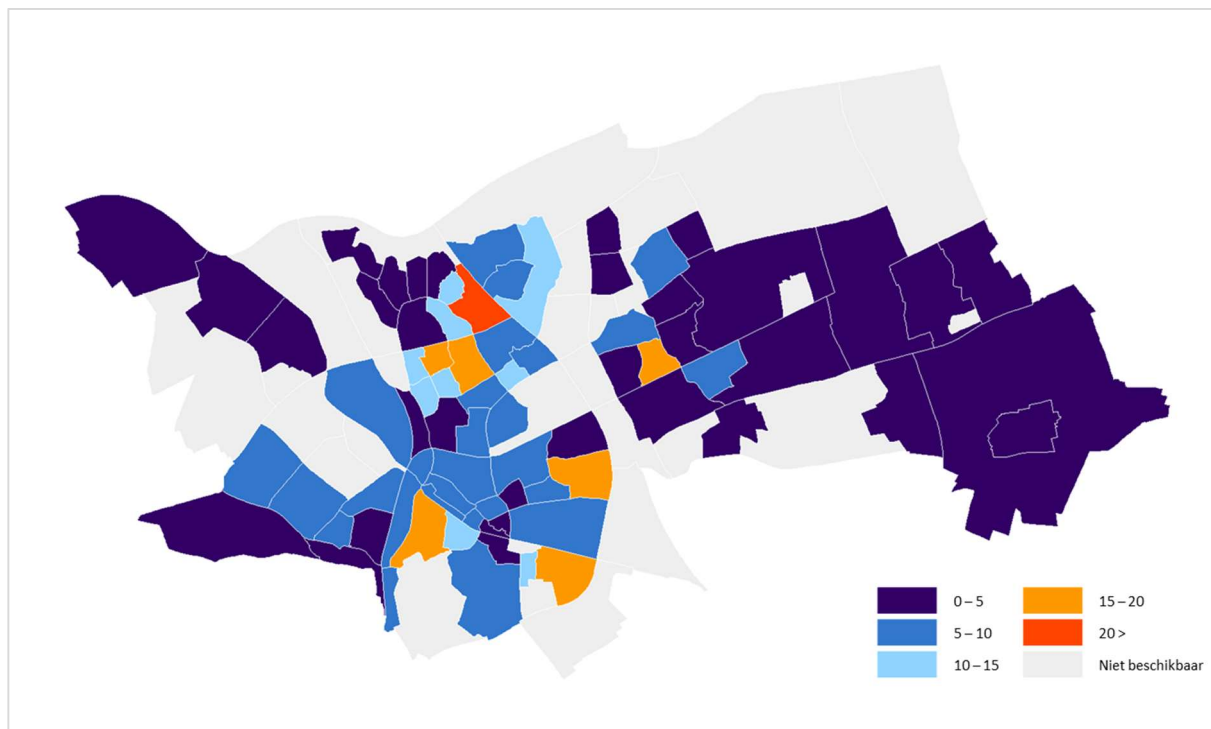
Afbeelding 17: Aantal incidenten van overlast jeugd per maand

Bron: Politie

In 2021 waren er 11 buurten met minimaal 20 incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners. In 2022 is dit nog maar één buurt: Abdijenbuurt. Wel is het aantal incidenten van jongerenoverlast hier al een stuk lager dan een jaar eerder. Daarnaast waren er nog enkele buurten met relatief veel incidenten van jongerenoverlast (15 tot 20 incidenten per 1.000 inwoners). Dit zijn de buurten: Binnenstad centrum, de Meerendonk, Hintham zuid, Rosmalen centrum, de Rompert en de Sprookjesbuurt.

Afbeelding 18: Aantal incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners per buurt (2022)

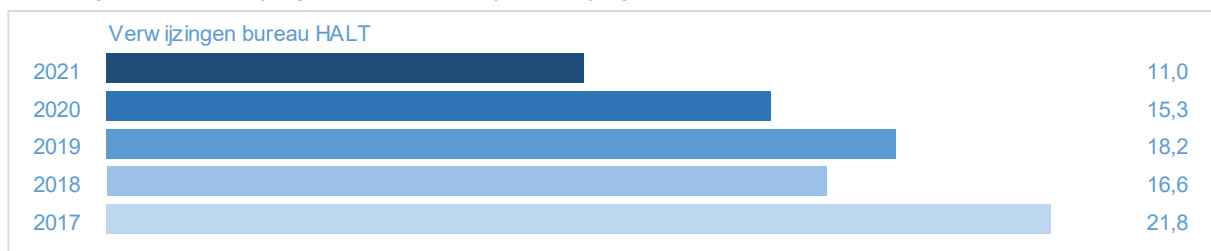

Bron: Politie

4.2 Verwijzingen naar bureau HALT

Bureau Halt richt zich op het voorkomen en bestraffen van jeugdcriminaliteit. Vanuit de overtuiging dat jongeren een tweede kans verdienen. Halt heeft de wettelijke taak om strafbaar gedrag onder jongeren aan te pakken, zonder dat de jongere een strafblad krijgt. De jongere krijgt 'een tweede kans'. In 2021 zijn er in 's-Hertogenbosch 11,0 jongeren per 1.000 jongeren doorverwezen naar bureau HALT. Dit is 29% minder dan in 2020. Ook landelijk daalde het aantal HALT-zaken. Het HALT geeft hierbij (over de landelijke cijfers) het volgende aan: *“Het coronavirus zorgde voor een daling in het aantal Halt-zaken. Omdat jongeren meer thuis waren, daalden in 2020 en 2021 vooral het aantal zaken voor schoolverzuim, winkeldiefstal en vernieling.”*¹²

Afbeelding 19: Aantal verwijzing naar bureau HALT per 1.000 jongeren

Bron: bureau HALT

¹² Bron: [Bureau Halt](#). De meest recente cijfers gaan over 2021.

5. Ondermijning

Fenomenen als drugsproductie en –handel, fraude en witwassen, mensenhandel, cybercrime, gaan óók aan 's-Hertogenbosch niet voorbij. De precieze aard en omvang zijn, zoals gebruikelijk bij deze fenomenen, niet goed vast te stellen. Er zijn fijnmazige, diffuse verbindingen met de lokale samenleving en economie. Georganiseerde criminaliteit werkt ondermijnend als de werking van overheidsinstrumenten erdoor aangetast wordt, de integriteit en veiligheid van publieke taken onder druk staan en de democratische rechtsorde in het geding is. We hebben in afgelopen jaren al belangrijke stappen gezet om de ondermijnende criminaliteit aan te pakken, de speelruimte te ontnemen. Vervolgstappen zijn echter nodig. We kunnen de activiteiten en invloed van criminele netwerken nog effectiever ontregelen. We blijven werken volgens de systematiek van de Taskforce Brabant-Zeeland.

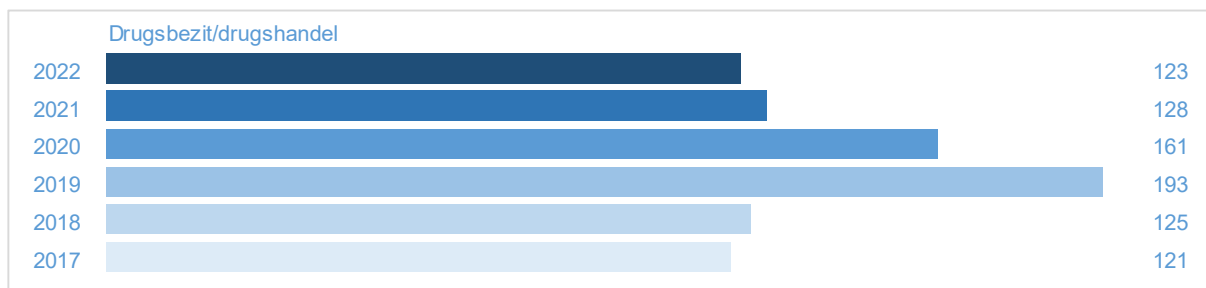
Doelstelling 2022:

Via consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, in samenwerking met onze partners de speelruimte en invloed van criminele netwerken/fenomenen verder verkleinen. We zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen maatschappelijke weerbaarheid. Gezamenlijk werpen we een dam op tegen de criminele industrie.

5.1 Drugscriminaliteit

Het aantal geregistreerde misdrijven van drugsbezit en drugshandel steeg tussen 2017 en 2019 van 121 naar 193 misdrijven. Vervolgens nam het aantal misdrijven weer af naar 123 in 2022. Dit is een afname van 36%. In 2022 gaat het bij bijna de helft van de misdrijven om het bezit van harddrugs (49%). Daarnaast gaat het ook om bezit van softdrugs (18%), handel in harddrugs (18%), vervaardigen van softdrugs (13%) en vervaardigen van harddrugs (4%).

Afbeelding 20: Aantal misdrijven van drugsbezit/-handel

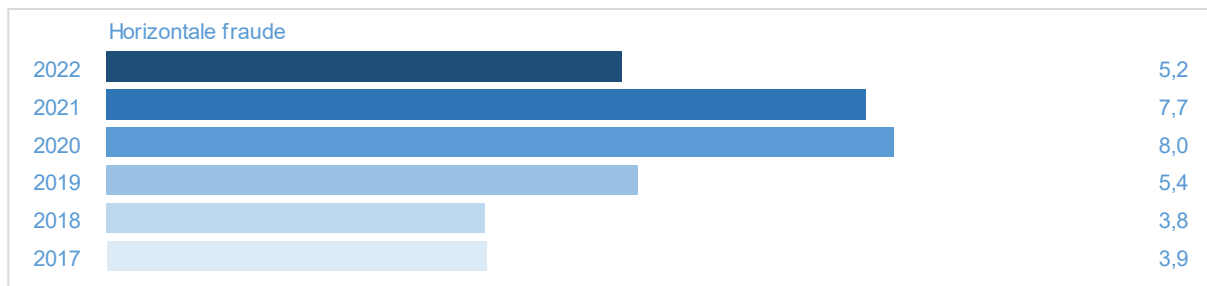

Bron: Politie

5.2 Fraude en online criminaliteit

Horizontale fraude is een fraudevorm die is gericht tegen burgers, bedrijven en financiële instellingen. Denk hierbij aan fraude met betaalproducten of online handel, identiteitsfraude of online oplichting via WhatsApp. Het aantal misdrijven van horizontale fraude nam tussen 2018 en 2021 sterk toe (+104%), waarna het aantal misdrijven het afgelopen jaar afnam van 1.204 naar 823 misdrijven van horizontale fraude (-32%). Landelijk is een ongeveer gelijke trend te zien. Tussen 2018 en 2021 steeg het aantal misdrijven van horizontale fraude met 80%, waarna het in 2022 met 26% afnam.

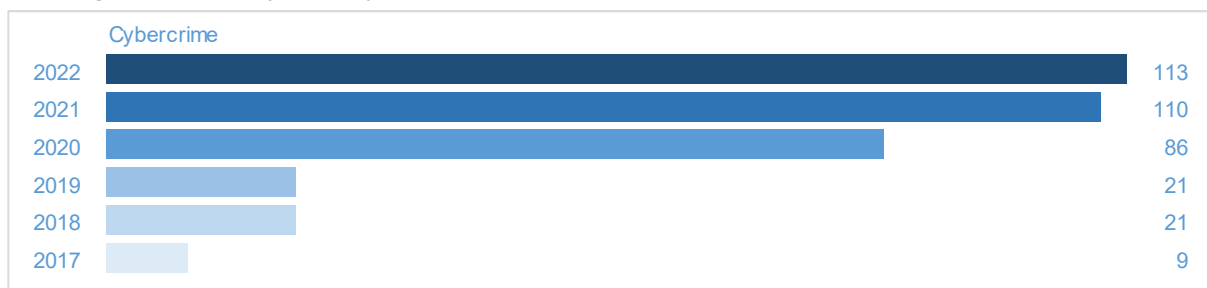
Afbeelding 21: Aantal misdrijven van horizontale fraude per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Het aantal misdrijven van cybercrime is sinds 2019 sterk gestegen. In 2019 waren er 21 misdrijven van cybercrime in de gemeente, dit is gestegen naar 86 misdrijven in 2020, 110 misdrijven in 2021 en 113 misdrijven in 2022. Tussen 2019 en 2022 betekent dit een stijging van 438%. Ook landelijk is er tussen 2019 en 2022 een sterke toename van het aantal cybercrime delicten te zien (+196%).

Afbeelding 22: Aantal misdrijven van cybercrime

Bron: Politie

6. Overige strategische thema's

Naast de prioriteiten hebben we zeven overige strategische veiligheidsthema's benoemd. Op deze thema's willen we consolideren ofwel het veiligheidsniveau vasthouden en de lopende aanpak voortzetten.

6.1 Veilig winkelgebied, veilige bedrijventerreinen

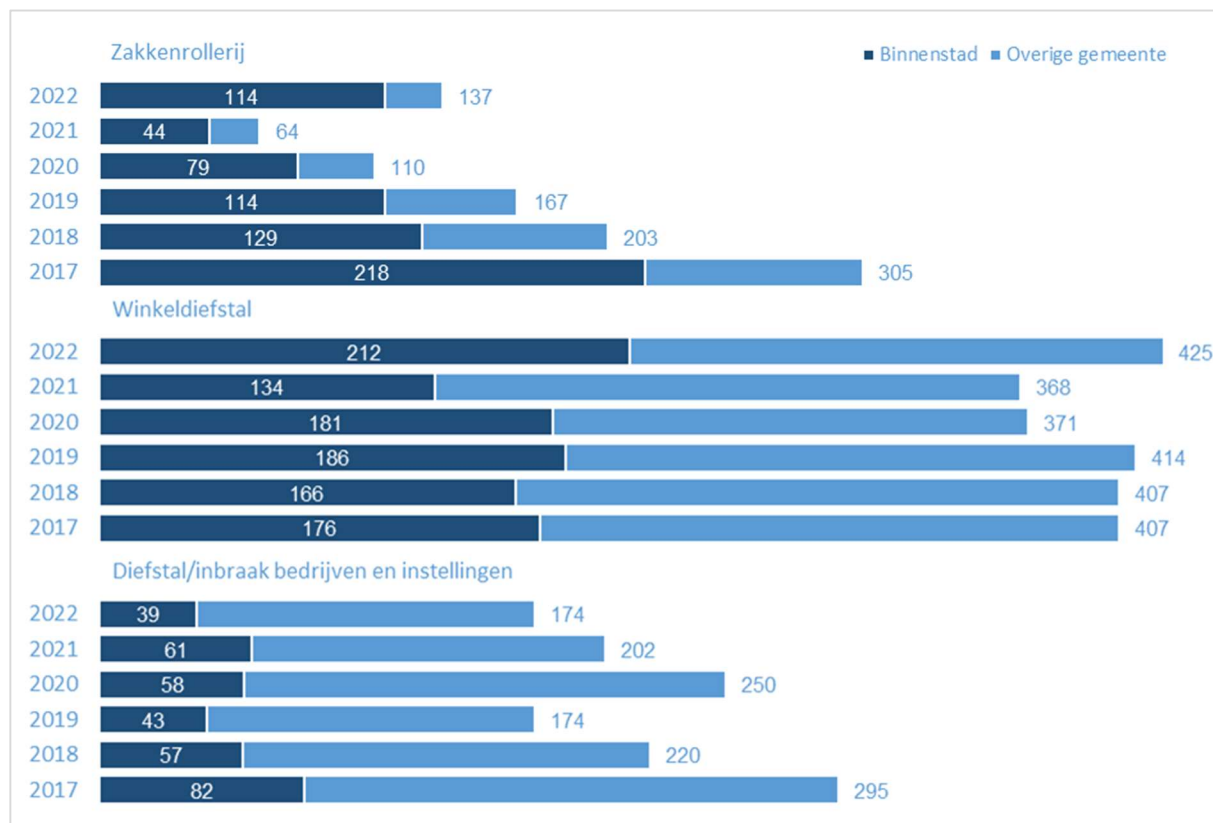
Winkelgebieden en bedrijventerreinen zijn belangrijk voor onze gemeente. Maar dit gaat ook gepaard met bepaalde vormen van onveiligheid. Hierbij kan het gaan om het veiligheidsgevoel van winkelend publiek en ondernemers. Maar ook om het concreet plaatsvinden van delicten, zoals zakkenrollen, winkeldiefstal en bedrijfsinbraken.

Zakkenrollen

Tussen 2017 en 2021 nam het aantal misdrijven van zakkenrollen af van 305 naar 64 misdrijven. Voor corona daalde het aantal misdrijven al, maar tijdens de coronajaren van 2020 en 2021 nam het aantal misdrijven verder af. Tussen 2021 en 2022 nam het aantal misdrijven van zakkenrollen weer toe, van 61 naar 137 misdrijven. Dit is een toename van 114%. Het grootste deel van de misdrijven vindt plaats in de Binnenstad, met name in Binnenstad centrum (51) en het Zand (57).

Tijdens carnaval zijn er relatief veel misdrijven van zakkenrollen. In de meeste jaren vindt zo'n 20-25% van alle misdrijven van zakkenrollen plaats tijdens carnaval. Zo waren tijdens carnaval (vrijdag t/m dinsdag) 42 misdrijven van zakkenrollen in 2018, 17 in 2019, 26 in 2020, 0 in 2021 en 32 in 2022. Bijna alle misdrijven vinden plaats in de Binnenstad. Ten tijde van carnaval 2021 was er vanwege de lockdown en de gesloten horeca geen sprake van reguliere carnavalsactiviteiten. Dit zien we ook terug in de cijfers over zakkenrollen.

Afbeelding 23: Aantal misdrijven van zakkenrollen, winkeldiefstal en diefstal/inbraak bedrijven en instellingen

Bron: Politie

Winkeldiefstal

Tijdens de coronajaren 2020 en 2021 waren er minder geregistreerde winkeldiefstallen dan in de jaren daarvoor. Met name in periodes met lockdowns, met onder andere coronamaatregelen rondom opening van niet-essentiële winkels, waren er minder winkeldiefstallen. In 2022 is het aantal winkeldiefstallen weer gestegen, van 368 in 2021 naar 425 winkeldiefstallen in 2022. Dit is een toename van 15%.

Het afgelopen jaar vond bijna de helft van de winkeldiefstallen plaats in Binnenstad centrum (43%). Ook in het Zand (station) zijn relatief veel winkeldiefstallen. De overige winkeldiefstallen vinden voornamelijk plaats in buurten met grote winkelcentra/-gebieden, zoals Graafsebuurt noord, Orthenpoort, Rosmalen centrum, de Rompert, Paleiskwartier en de Schutskamp. In de meeste van deze buurten nam het afgelopen jaar het aantal winkeldiefstallen tussen 2021 en 2022 toe of bleef ongeveer gelijk, maar in Paleiskwartier (-25) en de Schutskamp (-14) werden het afgelopen jaar minder winkeldiefstallen geregistreerd.

Diefstal/inbraak in winkels, bedrijven en instellingen

Tussen 2017 en 2019 nam het aantal diefstallen en inbraken in winkels, bedrijven, kantoren en instellingen af, waarna het in 2020 weer toenam. Tussen 2020 en 2022 is het aantal diefstallen/inbraken weer afgenomen van 250 naar 174 misdrijven. Dit komt neer op een afname van 30%.

In 2022 vonden de meeste diefstallen en inbraken in winkels, bedrijven, kantoren en instellingen plaats in Binnenstad centrum (28), het Zand (11), de Schutskamp (10), bedrijventerrein de Rietvelden (20) en bedrijventerrein de Herven (16). Ook in andere buurten met weinig huishoudens (zoals bedrijventerreinen en buitengebied) zijn veel diefstallen/inbraken in winkels, bedrijven en instellingen. In alle buurten met minder dan 100 huishoudens vindt in totaal 71 van de in totaal 174 misdrijven plaats. Dit komt neer op 41% van alle misdrijven in de gemeente.

6.2 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk maatschappelijk thema. Onze ambitie is dat onze stad goed bereikbaar is en dat iedereen snel, betrouwbaar en veilig van A naar B kan. Het verkeersveiligheidsbeleid is in 2021 geactualiseerd en wordt momenteel uitgevoerd¹³.

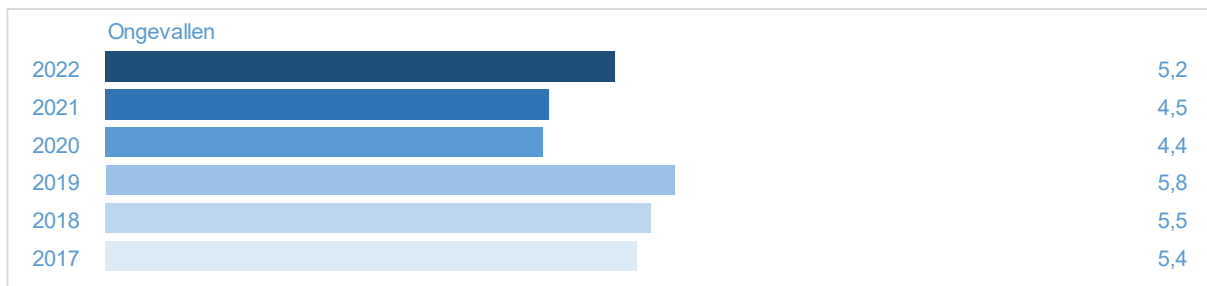
Verkeersongevallen

Voor het in beeld brengen van de problematiek rondom verkeersongevallen gebruiken we gegevens van de politie. Echter, niet alle verkeersongevallen zijn bekend bij de politie. Ongevallen met enkel materiële schade, ongevallen die onderling opgelost worden of eenzijdige aanrijdingen met (zeer) licht letsel worden veelal niet geregistreerd omdat betrokkenen het ongeval veelal zelf afhandelen. De politie wordt bijvoorbeeld ingeschakeld wanneer er iemand gewond is geraakt, er een gevaarlijke situatie is ontstaan na het verkeersongeval of als emoties hoog oplopen. We nemen deze cijfers hier wel op, omdat ze een indicatie geven van de problematiek.

Tussen 2019 en 2020 nam het aantal geregistreerde verkeersongevallen met 23% af, van 893 naar 690 verkeersongevallen. Het aantal verkeersongevallen was in 2021 vergelijkbaar met 2020. Met name in de eerste maanden van de coronapandemie en in de maanden met meer coronamaatregelen waren er minder verkeersongevallen. Tussen 2021 en 2022 steeg het aantal ongevallen weer met 16%, van 703 naar 816 ongevallen. Dit komt neer op 5,2 verkeersongevallen per 1.000 inwoners.

¹³ Bron: [raadsinformatiebrief verkeersveiligheid](#) (december 2022)

Afbeelding 24: Aantal incidenten van ongevallen op de weg per 1.000 inwoners

Bron: Politie

De cijfers over verkeerongevallen betreffen zowel verkeersongevallen die plaatsvinden op gemeentelijke wegen, als verkeersongevallen op provinciale en rijkswegen binnen de gemeente 's-Hertogenbosch. De gemeente heeft alleen directe invloed bij ongevallen op wegen waarvan de gemeente zelf wegbeheerder is.

Bijlage A: Overzicht doelstellingen IVP en Begroting

In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) en de Begroting zijn doelstellingen opgenomen ten aanzien van veiligheidsgevoelens, overlast en criminaliteit. Hieronder wordt per doelstelling aangegeven uit welk veiligheidsplan deze afkomstig is. Bij de doelstellingen staat ook vermeld uit welke bron de gegevens afkomstig zijn: politie (P) of de tweejaarlijkse vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (L&V). In de voortgangsrapportage veiligheid komen alleen de doelstellingen met betrekking tot politiecijfers aan bod.

	Bron	IVP	Begroting
In 2022 zijn er max. 60 misdrijven per 1.000 inwoners	P	v	
In 2022 is het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt min. een 7,3	L&V	v	v
In 2022 ervaart max. 4% van de inwoners <i>vaak</i> overlast van buurtbewoners	L&V	v	
In 2022 zijn er max. 4 incidenten van overlast door personen met verward gedrag per 1.000 inwoners	P	v	
In 2022 zijn er max. 6,0 woninginbraken per 1.000 woningen	P	v	
In 2022 zijn er max. 6,5 diefstallen uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners	P	v	v
In 2022 zijn er max. 1,3 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners	P		v
In 2022 is het gemeentelijke rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt min. een 7,3	L&V	v	v
In 2022 hebben alle buurten een rapportcijfer van min. 6,0 voor de veiligheid in de buurt	L&V	v	
In 2022 vindt max. 9% van de inwoners dat er <i>veel</i> criminaliteit plaatsvindt in hun buurt	L&V		v
In 2022 voelt max. 2% van de inwoners zich <i>vaak</i> onveilig rondom uitgaansgelegenheden	L&V	v	v
In 2022 ervaart max. 2% van de inwoners <i>vaak</i> overlast van horecagelegenheden in de buurt	L&V	v	v
In 2022 zijn er max. 4,8 incidenten van overlast jeugd per 1.000 inwoners	P	v	v
In 2022 ervaart max. 4,5% <i>vaak</i> overlast van groepen jongeren de buurt	L&V	v	v
In 2022 voelt max. 5% van de inwoners zich <i>vaak</i> onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen	L&V		v

Bijlage B: Onderzoeksverantwoording

De politiegegevens zijn afkomstig van het open data portaal van de politie¹⁴. Bij het presenteren van de cijfers maken we onderscheid tussen misdrijven (strafbare feiten) en incidenten (niet strafbare feiten, bijvoorbeeld meldingen van overlast). De politiecijfers worden uitgedrukt in het aantal misdrijven/incidenten per 1.000 inwoners. Uitzondering hierop zijn de 'inbraak/diefstal woning' en 'inbraak/diefstal in schuur/ garage e.d.'; deze worden uitgedrukt in het aantal misdrijven per 1.000 woningen (bewoonde adressen).

De open data van de politie biedt niet altijd voldoende inzichten. Voor meer verdieping maken we naast de open data gebruik van een door de politie aangeleverde dataset. Hiermee gaan we bijvoorbeeld na welk deel van de diefstallen van brom-, snor-, fietsen om diefstallen van brom-/snorfietsen gaat, en welk deel om 'normale' fietsen. Ook kunnen we met deze dataset zien op welke dagen/tijdstippen/straten misdrijven en incidenten plaatsvinden. Aan de hand van deze gegevens wordt bijvoorbeeld onderzocht welke misdrijven en incidenten in het centrum op uitgaansavonden plaatsvinden.

De gegevens van beide bestanden gaan alleen over het aantal *geregistreerde* misdrijven en incidenten. Echter, niet alle misdrijven en incidenten zijn bij de politie bekend, bijvoorbeeld omdat deze niet gemeld worden. Dit geldt met name voor kleinere vergrijpen en overlastsituaties, zoals fietsendiefstal en jongerenoverlast. De cijfers geven echter wel een beeld van wat er speelt. Vooral in combinatie met enquêtegegevens kunnen we een goed beeld schetsen van wat er speelt in wijken, dorpen en buurten. Dit doen we tweejaarlijks in de veiligheidsmonitor.

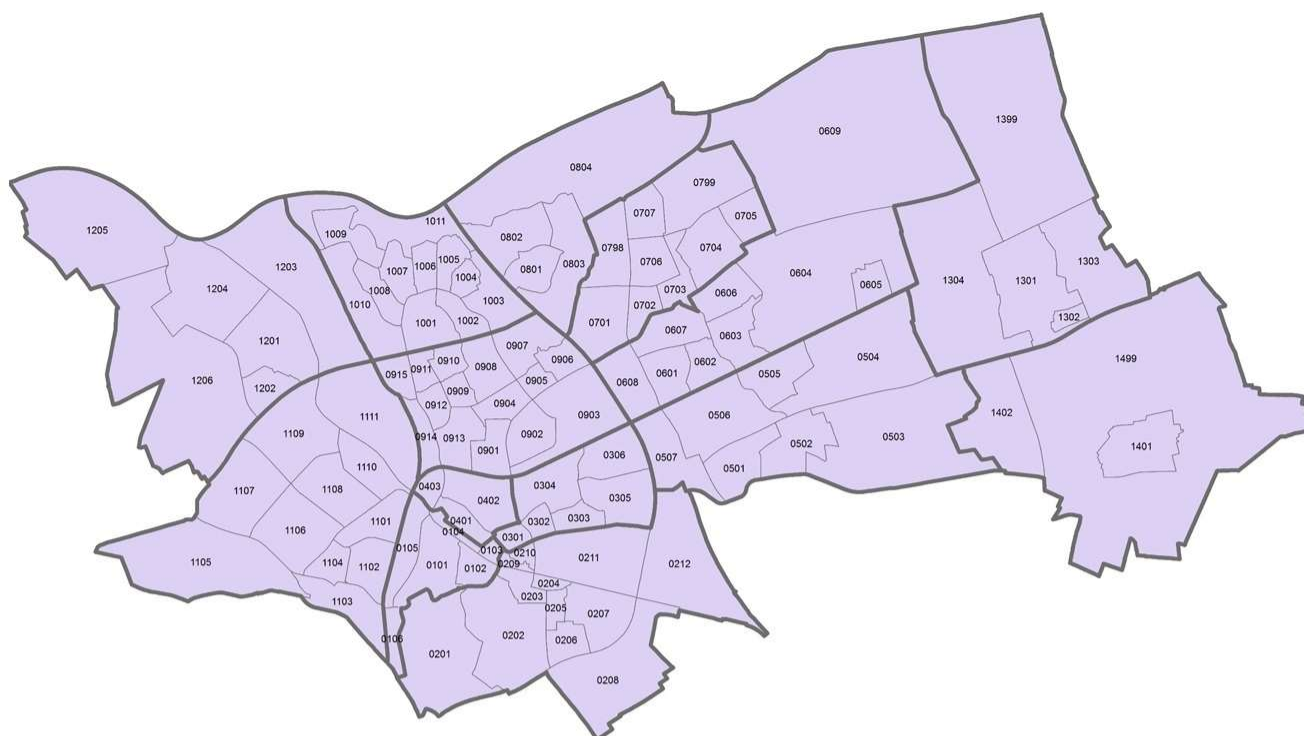
Het is niet altijd eenduidig hoe een misdrijf of incident door de politie wordt weggeschreven. Dit wordt onder andere beïnvloedt door de interpretatie van een misdrijf of incident door een agent. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'overlast door verward/overspannen persoon', 'overlast zwervers' en 'overlast i.v.m. alcohol/drugs'.

We presenteren de politiegegevens voor wijken en buurten met minimaal 500 inwoners of minimaal 250 huishoudens. De buurten met minder inwoners/huishoudens noemen we alleen wanneer er sprake is van een opvallend hoog aantal misdrijven/incidenten.

In de buurt Orthenpoort ligt het politiebureau. Op dit adres worden regelmatig misdrijven/incidenten geregistreerd, die ergens anders hebben plaatsgevonden, zoals bedreiging, mishandeling en vernieling. Hierdoor kan er sprake zijn van een vertekend beeld over de veiligheid in deze buurt.

¹⁴ Bron: data.politie.nl

Bijlage C: Overzichtskaart wijken en buurten

01 BINNENSTAD	0101 Binnenstad centrum	06 ROSMALEN NOORD	0601 't Ven	10 MAASPOORT	1001 Italiaanse buurt
	0102 Binnenstad oost		0602 Rosmalen centrum		1002 Maasdal
	0103 De Hofstad		0603 Hondsborg		1003 Abdijenbuurt
	0104 Binnenstad noord		0604 Kruisstraat		1004 Lokeren
	0105 Het Zand		0605 Bedrijven Kruisstraat		1005 Maasroom
	0106 Vughterpoot		0606 De Overlaet oost		1006 Staatsliedenbuurt
02 ZUIDOOST	0201 Het Bossche Broek	07 DE GROOTE WIELEN	0607 De Overlaet west	11 WEST	1007 Het Zilverpark
	0202 Zuid		0608 A2 zone Rosmalen N		1008 Maasvallei
	0203 Bazeldonk		0609 Rosmalense Polder		1009 Maasover
	0204 Bedrijven Zuid		0701 Brabantpoort		1010 Bedrijven Maaspoort
	0205 Gestelse Buurt		0702 De Groote Vliet		1011 Oud Empel
	0206 Pettelaarspark		0703 Vlietdijk		
	0207 De Meerendonk		0704 Broekland		1101 Boschveld
	0208 Kloosterstraat		0705 De Watertuinen		1102 Paleiskwartier
	0209 De Bossche Pad		0706 De Hoven		1103 Willemspoort
	0210 Grevelingen		0707 De Lanen		1104 Deutenen
03 GRAAFSEPOORT	0301 Hinthamerpoort	08 EMPEL	0798 Overig landelijk gebied De Groote Wielen	12 ENGELN	1105 De Moerputten
	0302 Graafsebuurt zuid		0801 Kom Empel		1106 De Schutskamp
	0303 Aawijk noord		0802 Maasakker		1107 De Kruiskamp
	0304 Graafsebuurt noord		0803 Empel oost		1108 De Rietvelden oost
	0305 Hintham zuid		0804 De Koornwaard		1109 De Rietvelden west
	0306 Hintham noord				1110 Veemarktkwartier
04 MUNTEL/VLIERT	0401 De Muntel	09 NOORD	0901 De Buitenpepers	13 NULAND	1111 Ertveld
	0402 De Vliert		0902 De Herven		1201 Kom Engelen
	0403 Orthenpoort		0903 Bedrijven De Herven		1202 De Vutter
			0904 De Slagen		1203 Henriëttewaard
05 ROSMALEN ZUID	0501 Maliskamp west		0905 De Haren		1204 De Haverleij
	0502 Maliskamp oost		0906 De Reij		1205 Bokhoven
	0503 Het Vinkel		0907 De Donk	14 VINKEL	1206 Engelermeer
	0504 Binckhorst		0908 De Rompert		1301 Kom Nuland
	0505 Sparrenburg		0909 De Hambaken		1302 Bedrijventerrein Nuland
	0506 Molenhoek		0910 Sprookjesbuurt		1303 De Lage Kant
	0507 A2 zone Rosmalen Z		0911 Muziekinstrumentenbuurt		1304 Heeseind
			0912 Edelstenenbuurt		1399 landelijk gebied Nuland
			0913 Orthen		
			0914 Orthen west		1401 Kom Vinkel
			0915 Bedrijven Noord		1402 Vinkeloord
					1499 Landelijk gebied Vinkel